

Oslo kommune
Bydel Sagene

Møteinnkalling

Utvalg: Bydelsutvalget
Møtedato: 25.02.2010
Møtested: Sagene samfunnshus, Kaysalen
Tidspunkt: 18:30

Bydel Sagene

Postadresse:
Postboks 4200
Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks:
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no

Til behandling foreligger:

Saksnr	Tittel
1.	Åpen halvtime
2.	Godkjenning av innkalling og saksliste
3.	Godkjenning fra møte 28.01.10
4. BU 10/9	Representantforslag angående vedtak VK 11
5. BU 10/10	Regnskap for Bydel Sagene 2009
6. BU 10/11	Årsberetning 2009
7. BU 10/12	Etablering av nytt fastlegekontor i Bydel Sagene. Tjenestetilbud med allmennlegepraksis og forebyggende legetjenester.
8. BU 10/13	Leie av lokaler i Margarinfabrikken
9. BU 10/14	Hans Nielsen Hauges gate - kollektivfelt. Offentlig ettersyn Bydel Sagene
10. BU 10/15	Bomiljøprosjektet i Drøbakgata 1
11. BU 10/16	Orientering om ettervern i bydelens barnevern
12. BU 10/17	Tilsynsutvalg 1 - Årsrapporter Sagenehjemmet og Akerselva sykehjem. Anmeldt tilsyn Sagenehjemmet 17.12.09
13. BU 10/18	Rapport fra Elevelangs i fakkellys 2009
14.	Spørretimen
15.	Orienteringssaker
16.	Eventuelt

Bydel Sagene
Bydelsutvalget 25.02.10
Saker til behandling i komiteene og BU

Saker til behandling	KNK 17.02.10	HOS 18.02.10	BUK 18.02.10	AU 23.02.10	BU 25.02.10
BU-sak 10/09 Representantforslag angående vedtak VK 11				X	X
BU-sak 10/10 Regnskap for Bydel Sagene 2009	X	X	X	X	X
BU-sak 10/11 Årsberetning 2009	X	X	X	X	X
BU-sak 10/12 Etablering av nytt fastlegekantor i Bydel Sagene		X		X	X
BU-sak 10/13 Leie av lokaler i Margarinfabrikken			X	X	X
BU-sak 10/14 Hans Nielsen Hauges gate – kollektivfelt	X				X
BU-sak 10/15 Bomiljøprosjektet i Drøbakgata 1	X	X	X		X
BU-sak 10/16 Orientering om ettervern i bydelens barnevern			X		X
BU-sak 10/17 Tilsynsutvalg 1 – Årsrapporter		X			X
BU-sak 10/18 Rapport fra Elevelangs i fakkellys 2009	X				X

Innhold:

Protokoll fra møte 28.01.10		1
 <i>Saksfremlegg:</i>		
BU-sak 10/09	Representantforslag angående vedtak VK 11	10
BU-sak 10/10	Regnskap for Bydel Sagene 2009	12
BU-sak 10/11	Årsberetning 2009	20
BU-sak 10/12	Etablering av nytt fastlegekontor i Bydel Sagene	22
BU-sak 10/13	Leie av lokaler i Margarinfabrikken	26
BU-sak 10/14	Hans Nielsen Hauges gate – kollektivfelt	30
BU-sak 10/15	Bomiljøprosjektet i Drøbakgata 1	33
BU-sak 10/16	Orientering om ettervern i bydelens barnevern	48
BU-sak 10/17	Tilsynsutvalg 1 – Årsrapporter	55
BU-sak 10/18	Rapport fra Elevelangs i fakkellys 2009	60

PHI-sak 10/09

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/226

Saksbeh:
Yanina Shestakova

Dato: 05.02.2010
Arkivkode:
027.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsutvalget	23.02.2010
Bydelsutvalget	25.03.2010

Representantforslag angående vedtak VK 11

Saksframstilling:

Etter bydelsreglementet § 3-3, punkt 4 kan leder, nestleder eller et mindretall på tre forlange enhver sak under bydelsutvalgets virkeområde fremlagt for avgjørelse.

De undertegnede vil på denne bakgrunn fremme for Sagene bydelsutvalg at verbalvedtak VK 11 fra behandlingen av bydelsbudsjettet for 2009 18. desember 2008 oppheves.

I budsjettokumentet for 2010, kapittel 5.4 Utkvittering av verbalvedtak, skriver direktøren på side 147 til vedtak VK 11:

«Bydelsdirektør ber BU om å oppheve vedtaket».

Vedtaket er referert på side 156:

«VK 11: Forslag fra AP: Prostitusjon

Fra 1. januar 2009 blir det forbud mot kjøp av seksuelle tjenester. Bydelsutvalget ser på med bekymring at dette kan føre til at kjønnsmarkedet vil flytte innendørs, til leiligheter i bydelene. Bydelsdirektøren bes derfor komme tilbake til bydelsutvalget med en sak om hvordan man kan holde oppsyn med kjønnsmarkedet i bydelen. Bydelsdirektøren bes også samarbeide med politiet for å stenge eventuelle bordeller i Bydel Sagene.»

Under er direktørens statuskommentar:

«Status: Vanskelig for bydelen å følge opp. Bydelsdirektør ber BU oppheve vedtaket.»

De undertegnede stemte imot vedtaket og oppfatter at denne tilbakemeldingen gir dem rett i at dette vedtaket ikke var et godt vedtak, likeledes at bydelsutvalget selv bør oppheve det, eventuelt bekrefte det og pålegge direktøren å følge det opp. Derfor fremmes forslag til vedtak:

Forslag til vedtak:

Vedtak VK 11: Forslag fra AP: Prostitusjon fra bydelsutvalgets budsjettbehandling for 2009 den 18. desember 2008 oppheves.

BYDEL SAGENE

Forslagstillerne:

Hans Otto Watne, Fremskrittspartiet

Wenche Smeby, Fremskrittspartiet

Kjell Omdal Erichsen, Høyre

Anita Sundal Sjøstad, Høyre

Inge Carlén, Venstre

Guro Svenkerud Fresvik, Venstre

Beate Mikalsen, Uavhengig

BU-8ak 10/10

Saksframlegg

Saksmappe:
2009/596

Saksbeh:
Atle Hillestad,

Dato: 02.02.2010
Arkivkode:
122.2

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	25.02.2010
Arbeidsutvalget	23.02.2010
Kultur- og nærmiljøkomiteen	17.02.2010
Helse- og sosialkomiteen	18.02.2010
Barne- og ungekomiteen	18.02.2010
Barne- og ungdomsrådet	16.02.2010
Eldrerådet	15.02.2010
Rådet for funksjonshemmede	15.02.2010
Medbestemmelsesutvalget	16.02.2010

Regnskap for Bydel Sagene 2009

Sammendrag:

Bydelens regnskap for 2009 (eks kap. 217, Byomfattende barnehagetiltak og 480, Handlingsplanen Oslo Indre Øst) viser 20,6 mill i mindreforbruk fordelt med 10,8 mill i øremerkede midler og 9,8 mill i frie midler til bruk i 2010. Prognosen pr. november viste 7,1 mill i mindreforbruk av frie midler og 4 millioner i mindreforbruk av øremerkede midler

Regnskapsresultatet kan oppsummeres slik:

- Sosialhjelpsbudsjettet er i løpet av året styrket med totalt 7,9 millioner kroner uten at utbetalingene har økt tilsvarende.
- Bydelen overførte ca. 11 millioner i ubenyttede frie midler fra 2008 - ca. 10 mill fra 2009
- Ca. 11 millioner er ubenyttede øremerkede midler som overføres til 2010

I tillegg til driftsresultatet overføres 0,9 mill av investeringsrammen til bruk i 2009. Midlene er forutsatt benyttet til kjøp av inventar og utstyr til barnehager.

I dette saksfremlegget gis hovedtallene for 2009 samt en oversikt over kjøp av sykehjemsplasser, vedtakstimer i hjembasert omsorg, institusjonsplasser i barnevernet samt utviklingen i økonomisk sosialhjelp.

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget og byrådsavdelingen for velferd og sosiale tjenester har løpende blitt holdt orientert om den økonomiske utvikling i løpet av 2009 i form av en månedlig økonomirapport. Fremstillingen i dette saksfremlegg er dermed sluttrapporten for 2009.

For nærmere spesifikasjoner av forbruk og utvikling i tjenesteproduksjonen vises det til årsmeldingen for 2009 som fremmes til bydelsutvalget parallelt med denne sak.

Saksframstilling:

Driftsregnskapet viser et mindreforbruk i forhold til regulert budsjett på 20,6 mill. Driftsresultat for funksjonsområdene vises av tabell 1, hele 1000 kr:

Tabell 1

I	II	III	IV (II-III)	V	VI (IV-V)
Funksjons-område	Regulert budsjett	Forbruk	Avvik nominelt	Øremerkete midler	Avvik reelt
FO1	147 234	135 255	11 979	8 238	3 741
FO2A	85 389	80 957	4 432	1 691	2 741
FO2B	106 362	108 103	-1 741	567	-2 308
FO3	366 140	365 966	174	266	-92
FO4	80 135	74 367	5 768		5 768
Kap 003	785 260	764 648	20 612	10 762	9 850

Tabell 2: Investeringsregnskapet

Hele tusen kroner

Kap	Prosjekt	Navn	Reg.budsjett	Forbruk	Overføres
271	10506900	Inventar og utstyr barnehager	71	71	0
271	10506901	Barnehager inventar og utstyr	1.722	867	854
480	10504900	Steds- og lokaldemokratiutvikling	1.260	1.983	Tilsagn om tilleggsbevilgning
Sum			3.053	2.921	

Tabell 3: Enhetsregnskapet inkl kap 217 og 480 *)

Hele tusen kroner

Enhet	Regnskap	Justert budsjett	Avvik	Avvik øremerkete	Avvik drift
302 : Resultatenhet leger/fysio mv	4.058	3.535	-523		-523
314 : Helse, rehabilitering og psykiatri	27.873	28.956	1.083	63	1.020
321 : Sosialtjenesten	42.846	44.106	1.260	631	629
324 : Utviklingssenteret for kvalifisering og arbeid	33.162	40.147	6.985	5.586	1.399
501 : Søknadskontoret for tjenester til eldre og f	193.917	191.879	-2.038		-2.038
513 : Møllehullet bosenter	23.346	24.539	1.193		1.193
521 : Hjemmetjenesten	80.627	77.682	-2.945		-2.945
523 : Tjenester til utviklingshemmede	25.982	25.934	-48		-48
810 : Økonomisk sosialhjelp	74.367	80.135	5.768		5.768
Sum HOS-avdelingen	506.178	516.913	10.735	6.280	4.455
401 : Søknadskontoret for barn- og ungetjenester	-37.030	-31.953	5.077	1.260	3.817
411 : Akerselva barnehageenhet	27.161	27.135	-26	431	-457
412 : Bjølsen barnehageenhet	17.374	18.671	1.297		1.297

413 : Sagene barnehageenhet	31.714	32.280	566		566
414 : Torshov barnehageenhet	41.789	41.979	190		190
415 : Margarinfabrikken resultat-enhet	7.451	7.536	85		85
429 : Ungdomstiltak	9.526	9.990	464	60	404
431 : Helsestasjonen	13.466	14.026	560	24	536
440 : Barnevernstjenesten	85.437	82.090	-3.347	543	-3.890
490 : Barn- og ungdomsavdeling	1.529	2.543	1.014		1.014
Sum BOU-avdelingen	198.417	204.297	5.880	2.318	3.562
601 : Kultur- og utviklingsavdeling	6.661	8.002	1.341	1.148	193
611 : Enhet for bærekraft	3.512	3.617	105		105
Sum KON-avdelingen	10.173	11.619	1.446	1.148	298
202 Bydelsadministrasjonen	49.480	52.431	2.951	1.016	1.935
Sum bydelsadmin.	49.480	52.431	2.951	1.016	1.935
SUM BYDELEN	764.248	785.260	21.012	10.762	10.250

*)217, Byomfattende barnehagetiltak og 480 Handlingsplanen Oslo Indre Øst

KOMMENTARER TIL ENHETS-PROGNOSENE

302 Tilskudd til leger og fysioterapeuter

Merforbruket skyldes blant annet at det er inngått driftsavtale med en fysioterapeut mer enn budsjettet.

314 Enhet for rehabilitering

Regnskapet viser et mindreforbruk på kr 1 million etter at opprinnelig budsjett er redusert med kr 1,5 mill som følge av forventet økt bostøtte og lavere generelle driftskostnader

321 Sosialtjenesten

Mindreforbruk på drift skyldes midlertidig ledighet i stillinger.

810 Økonomisk sosialhjelp og 324 Utviklingssenteret

Kvalifiseringsordningen er tilført kr 4,7 mill i overførte midler fra 2008 samt kr 16,1 mill i statstilskudd. Kommunens andel av kostnadene forutsettes dekket ved spart sosialstønad og det er derfor etter vedtak i bydelsutvalget overført 5 mill kroner fra sosialhjelp til utviklingssenteret. Budsjettet for økonomisk sosialhjelp er i løpet av året styrket med kr 7,9 millioner uten at forbruket har økt tilsvarende.

501 Søknadskontoret

Søknadskontorets budsjett ble styrket med kr 5 mill til kjøp av sykehjemsplasser ved bydelsutvalgets vedtak i august. Regnskapet viser etter dette et samlet merforbruk på kr 2 millioner. Dette merforbruket er summen av flere avvik når det gjelder kjøp av institusjonsplasser, hvorav den største er fortsatt forsinket nedtrapping av sykehjemsplasser i forhold til opprinnelig prognose. Jfr. tabell 4.

513 Møllehullet bosenter

Regnskapet viser en besparelse på kr 1,2 mill. Dette skyldes lavere generelle driftskostnader.

521 Hjemmetjenesten

Regnskapet viser et merforbruk på kr 2,9 mill etter styrking av budsjettet med kr 3 millioner.

401 Søknadskontoret tiltak etter barnehageloven og 490 BOU sjef

Enhetene viser et samlet mindreforbruk på kr 6 millioner hvorav kr 2,7 millioner er øremerkede midler som overføres til 2010.

429 Ungdomsenheten

Regnskapet viser et mindreforbruk på kr 0,4 millioner. Dette skyldes blant annet forsinket gjenåpning av Torshovdalen aktivitetshus etter brann.

431 Helsestasjonen

Regnskapet viser kr 500.000 i mindreforbruk.

440 Barnevernet drift og 441 barnevernet tiltak

Barnevernets budsjett er styrket med kr 6 millioner. Regnskapet viser etter dette et ytterligere merforbruk på kr 3,9 millioner, hvorav de største enkeltposten gjelder fosterhjems plasseringer og forebyggende barnevernstiltak.

202 Bydelsadministrasjonen og fellesavsetninger

Mindreforbruket skyldes blant annet høyere inntekter i form av vertskommunetilskudd for flyktninger og innbetalte refusjoner for tidligere år.

TJENESTEOMRÅDER MED SÆRSKILT OPPFØLGING

3.1. Sykehjemsplasser kjøpt fra sykehjemsetaten

Tabell 4: Nedtrapping av sykehjemsplasser kjøpt fra sykehjemsetaten

Dato	Antall budsjetterte plasser	Antall reelle plasser	Akkumulert merforbruk netto kostnader
01.01	262	269	0
01.02	259	263	- 168
01.03	256	274	-924
01.04	254	266	-1428
01.05	251	263	-1.932
01.06	249	257	-2.268
01.07	246	260	-2.856
01.08	244	258	-3.444
01.09	241	250	-3.822
01.10	239	255	-4.494
01.11	236	250	-5.082
01.12	234	252	-5.838
31.12	231	250	- 6.636

Brutto kostnad pr. plass (standardplass) er kr. 52.300-, pr. plass. Fratrasket brukers egenbetaling er kostnaden kr. 42.000-, pr. måned. Dette beløp multiplisert med månedlige avvik mellom reelt og budsjettert antall plasser utgjør summene i siste kolonne.

Avviket som oppgis er i forhold til bydelsutvalgets opprinnelige måltall på 231 plasser. Avviket i kroner er også i forhold til dette måltall. Budsjettet ble i løpet av året styrket med 5 mill fra udisponerte midler overført fra 2008.

Senere ble måltallet revidert til 243 plasser.

3.2. Vedtakstimer i hjembasert omsorg

Del 3.2. omfatter kun innvilgede og gjennomførte vedtakstimer for "Enhet for hjemmetjenester" (hjembasert omsorg inkl. fattede vedtak omfatter i tillegg tjenester fra "Enhet for rehabilitering", "Enhet for tjenester til utviklingshemmede" samt tjenester i egen regi av brukerne (personlig assistanse)). I tillegg er omfanget av leveranser fra private leverandør av praktisk bistand oppgitt.

Modellen for oppfølging av søknadskontorets vedtaksmengde og enhetens oppfølging av vedtakene er basert på følgende forutsetninger:

- Av søknadskontorets vedtak effektueres 75 % innen hjemmesykepleie og 88 % innen praktisk bistand (avviket fra 100 % skyldes sykehus- og sykehjemsopphold, ferieopphold hos brukere m.m.)
- Direkte brukertid i hjemmesykepleien er satt til 53 % (byrådets forutsetning er 55 %) og i praktisk bistand til 65 % (lik byrådets forutsetning) av en godkjent bemanning i utøvende virksomhet på 102,11 årsverk (hjemmesyke -pleie) og 25 årsverk (praktisk bistand)
- Beregningen gir 8325 timer pr. måned tilgjengelig til hjemmesykepleie og 2789 timer pr. måned til praktisk bistand. Disse tall benyttes som aktivitetsmål for Enhet for hjemmetjenester.
- Budsjetterte vedtakstimer er deretter beregnet til 11100 timer pr. måned til hjemmesykepleie og 3169 time pr. måned til praktisk bistand. Disse tall benyttes som aktivitetsmål for søknadskontoret, og tilsvarer den maksimale vedtaksmengde søknadskontoret har til disposisjon.

Avvik (inkl. økonomi) som oppstår kan deretter ha sin årsak i følgende:

- Søknadskontoret innvilger for mange vedtakstimer pr. mottager og/eller øker det totale vedtaksvolumet
- Det er flere / færre mottagere enn budsjettert
- Enhet for hjemmetjenester klarer ikke å holde de forutsatte brukertidsprosentene
- Dyrere timelønn i enhet for hjemmetjenester enn forutsatt p.g.a. overtid, bruk av ekstrahjelp m.v.

Enhetene er løpende blitt fulgt opp på disse parametere. Det ble bl.a. akseptert et avvik knyttet bl.a. til forholdet mellom innvilget og utført tid. Hjemmetjenesten ble derfor tilført 3 mill i styrket budsjett i løpet av 2009.

Tabell 5: Antall brukere pr. måned

Dato	Budsjettert antall brukere med hjemmesykepleie	Reelt antall brukere med hjemmesykepleie	Avvik	Budsjettert antall brukere med praktisk bistand	Reelt antall brukere med praktisk bistand	Avvik	Totalt antall brukere
15.01	581	582	+ 1	706	703	- 3	-
15.02	581	577	- 4	706	700	- 6	-
15.03	581	578	- 3	706	698	- 8	-
15.04	581	570	- 11	706	697	- 9	-
15.05	581	574	- 7	706	693	- 13	-
15.06	581	567	- 14	706	683	- 23	-
15.07	581	561	- 20	706	683	- 23	-
15.08	581	562	- 19	706	673	- 33	-
15.09	581	567	-14	706	670	-36	-
15.10	581	560	-21	706	669	-37	-
15.11	581	561	-20	706	659	-47	-
31.12	581	557	- 24	706	664	-42	-

Tallene som oppgis er antallet mottagere pr. den 15. i måneden. Idet flere brukere har både hjemmesykepleie og praktisk bistand vil siste kolonne avvike fra summen av de to tjenester, og gir uttrykk for hvor mange personer som gis bistand fra Bydelens enhet for hjemmetjenester.

Antall brukere med praktisk bistand fra private leverandører: 69 per jan, 70 per april, 75 per august og 79 per september, 79 pr november og 77 per desember.

**Tabell 6: Vedtakstimer pr. måned for Enhet for hjemmetjenester.
Hjemmesykepleie**

Dato	Budsjetterte vedtakstimer	Innvilgede vedtakstimer	Avvik	Budsjetterte utførte timer	Reelt utførte timer	Avvik	Reelt utførte timer i % av Innvilgede vedtakstimer
15.01	11 100	11 344	+ 244	8 325	8 525	+ 200	75
15.02	11 100	10 322	- 778	8 325	8 106	- 219	79
15.03	11 100	11 519	+ 419	8 325	9 190	+ 865	80
15.04	11 100	10 741	- 359	8 325	8 550	+ 225	80
15.05	11 100	10 851	-249	8 325	8 662	+ 337	80
15.06	11 100	10 293	- 807	8 325	8 271	- 54	80
15.07	11 100	10 523	- 577	8 325	8 266	- 59	79
15.08	11 100	10 600	- 500	8 325	8 479	+ 154	80
15.09	11 100	10 390	- 710	8 325	8 826	+ 501	85
15.10	11 100	10 842	- 258	8 325	8 570	+ 245	79
15.11	11 100	10 618	- 482	8 325	8 072	- 253	76
31.12	11 100	10 805	- 295	8 325	7 606	- 719	70

Budsjetterte vedtakstimer er justert ned fra 11168 i vedtatt budsjett ved at tilgjengelig tid er justert ned fra 55 % til 53 %.

*Budsjetterte vedtakstimer pr. bruker pr. måned: 19,1.
Gjennomsnittlig innvilgede vedtakstimer pr. bruker pr. måned, hittil i år: 18,9.*

**Tabell 7: Vedtakstimer pr. måned for Enhet for hjemmetjenester.
Praktisk bistand**

Dato	Budsjetterte vedtakstimer	Innvilgede vedtakstimer	Avvik	Budsjetterte utførte timer	Reelt utførte timer	Avvik	Reelt utførte timer i % av Innvilgede vedtakstimer
15.01	3 169	3 160	- 9	2 789	2 634	- 155	83
15.02	3 169	2 848	- 321	2 789	2 630	- 159	92
15.03	3 169	3 174	+ 5	2 789	2 881	+ 92	91
15.04	3 169	3 053	- 116	2 789	2 794	+ 5	92
15.05	3 169	3 154	- 15	2 789	2 480	- 309	79
15.06	3 169	3 026	- 143	2 789	2 384	- 405	79
15.07	3 169	3 095	- 74	2 789	2 315	- 474	75
15.08	3 169	3 072	- 97	2 789	2 495	- 294	81
15.09	3 169	2 940	- 229	2 789	2 705	- 84	92
15.10	3 169	3 011	- 158	2 789	2 379	- 410	79
15.11	3 169	2 915	- 254	2 789	2 297	- 492	79
31.12	3 169	2 977	- 192	2 789	2 365	- 424	79

Budsjetterte vedtakstimer er justert ned fra 3 402 i vedtatt budsjett. Tallet var for høyt i forhold til tilgjengelige årsverk.

*Budsjetterte vedtakstimer pr. bruker pr. måned: 4,5.
Gjennomsnittlig innvilgede vedtakstimer pr. bruker pr. måned, hittil i år: 4,4.*

3.3 Institusjonsplasser i barnevernet

Tabell 8: Barnevernets budsjett til institusjonsplasseringer (brutto)

Hele tusen

kroner

Dato	Budsjett for 2009 (hele tusen kr)	Budsjetterte oppholdsdøgn for 2009	Budsjettert døgnpris	Bundet i.h.t. vedtatte plasseringer (hele 1000 kr)	Vedtatte plasseringer pr.d.d. (døgn for 2009)	Reell døgnpris hittil i år	Udisponert budsjett pr.d.d.
01.03	33 380	8 700	3 980	34 444	9 004	3 825	- 1 064
01.04	33 380	8 700	3 980	32 008	8 514	3 759	+ 1 372
01.05	33 380	8 700	3 980	35 097	8 994	3 902	- 1 717
01.06	33 380	8 700	3 980	36 001	8 806	4 088	- 2 621
01.08	33 380	8 700	3 980	40 080	9 559	4 292	- 6 700
01.09	39 688	8 700	3 980	38 060	9 284	4 125	+ 1 628
01.10	39 688	8 700	3 980	38 774	9 342	4 151	+ 914
01.11	39 688	8 700	3 980	37 473	9 007	4 160	+ 2 200
01.12	39 688	8 700	3 980	37 983	9 120	4 185	+ 1 524
31.12	39 688	8 700	3 980	37 661	9 077	4 149	+ 2 027
Ref	- 958			- 958			-
Ref stat	- 2 300			- 4 200			+ 1 900
31.12 inkl ref	36 430			32 503			+ 3 927

I budsjettet er det innarbeidet 3 % prisstigning (2,053 mill).

Oversikten viser et merforbruk på 377 døgn i forhold til opprinnelig budsjett med en døgnpris på kr. 169,- mer enn forutsatt. Hver av disse faktorer tilsvarer ca. 1,5 mill i merforbruk i forhold til det opprinnelige ramme på 33,4 mill. Idet hele økning på 6 mill av midler fra 2008 ble tilført området institusjonskjøp viser tabellen et mindre forbruk.

Barnevernet samlet har et merforbruk – i hovedsak knyttet til fosterhjem m.m.

3.4 Økonomisk sosialhjelp

Vedtatt budsjett forutsetter maksimalt 800 mottagere pr. måned. Netto budsjett er 80,135 mill og brutto budsjettet er på 91,565 mill.

Budsjettet for 2. halvår er redusert med 1,5 mill som følge av at en ny statlig bostøtte trer i kraft fra samme tidspunkt. Brutto budsjett pr. måned for første halvår settes til 7,755 mill og for 2. halvår til 7,505 mill.

Dette tilsvarer en gjennomsnittlig månedlig utbetaling pr. mottaker på kr. 9 694,- (1. halvår) og kr. 9 382,- for 2. halvår.

Budsjettet inkluderer en prisjustering på 3,2 % herav en økning på 5 % på basisytelser.

Resultatet for 2008 var et gjennomsnitt på 824 brukere a kr. 9 129,- (kr. 9 421 i 2009-priser). Dersom dette nivå fortsetter i 2009 vil månedlig utbetaling være ca. 7,8 mill, eller ca. 0,4 mill over budsjett pr. måned første halvår.

Tabell 9: Brutto utgifter økonomisk sosialhjelp

hele tusen

Dato	Månedlige budsjett	Antall klienter pr. mnd (budsjett)	Utbetaling pr. klient pr. mnd (budsjett)	Antall klienter pr. mnd (virkelig)	Utbetaling pr. klient pr. mnd (virkelig)	Månedlige utbetalt i hele tusen kr.	Akkumulert avvik i hele tusen kr. hittil i år
01.02	7 755	800	9 694	722	9 526	6 878	+ 877
01.03	7 755	800	9 694	845	10 088	8 524	+ 108
01.04	7 755	800	9 694	856	8 899	7 618	+ 245
01.05	7 755	800	9 694	793	10 266	8 141	- 141
01.06	7 755	800	9 694	828	8 894	7 364	+ 250
01.07	7 755	800	9 694	843	9 313	7 851	+ 154
01.08	7 505	800	9 382	816	8 456	6 900	+ 759
01.09	7 505	800	9 382	735	9 710	7 137	+ 1 127
01.10	7 505	800	9 382	723	9 387	6 787	+ 1 845
01.11	7 505	800	9 382	778	9 861	7 672	+ 1 678
01.12	7 505	800	9 382	725	8 577	6 218	+ 2 965
31.12	7 505	800	9 382	829	10 704	8 874	+ 1 596
Refusjoner pr. måned	- 952						+ 4 172
Netto pr. 31.12	80 135						+ 5 768

Avvik merket + i siste kolonne er besparelser.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Følger av saksfremstillingen.

Forslag til vedtak:

Regnskap for Bydel Sagene for 2009 tas til etterretning

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: ingen

Utrykte vedlegg: Bydelens formelle regnskap

Saksframlegg

Saksmappe:
2009/1200

Saksbeh:
Erling Baardsen

Dato: 28.01.2010
Arkivkode:
23 47 40 46 120.2

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet	15.02.2010
Rådet for funksjonshemmete	15.02.2010
Medbestemmelsesutvalget	16.02.2010
Barne- og ungdomsrådet	16.02.2010
Kultur- og nærmiljøkomiteen	17.02.2010
Helse- og sosialkomiteen	18.02.2010
Barne - og ungekomiteen	18.02.2010
Arbeidsutvalget	23.02.2010
Bydelsutvalget	25.02.2010

Årsberetning 2009

Bakgrunn for saken

Årsberetningen 2009 består av beskrivelser av resultat og måloppnåelse med regnskapsoversikter. Rapporteringen av økonomiske resultater er en sentral del av årsberetningen.

Årsberetningen er utarbeidet i samsvar med retningslinjene i fellesskriv 6/2009 av 11.12.2009.

Rundskriv og fellesskriv gir anvisning om bydelens tilbakemelding til byrådet og bystyret vedrørende bydelens aktiviteter innenfor de ulike tjenestoområdene inkludert redegjørelser for hvordan bystyrets overordnede mål er fulgt opp.

For at bydelens årsberetning skal kunne gi bidrag til arbeidet med byrådets årsberetning har byrådet satt frist for innlevering til byrådsavdelingen til fredag 5. februar 2010 klokken 14.00. Dette innebærer at bydelens årsberetning er administrasjonens årsberetning for bydelen.

Protokollen fra bydelsutvalgets behandling pr. 25.02.2010 skal ettersendes byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester (EST) innen 2. mars 2010.

Vedrørende bydelsutvalgets verbalvedtak i budsjett 2009 VK 11. Bydelsdirektør ser ikke mulighet til å gjennomføre en slik oppfølging i regi av bydelen, og har i budsjett 2010 (under statusoversikt for verbalvedtak) foreslått at BU opphever vedtaket. BU fattet ikke noe slikt konkret vedtak. Jfr. også side 53 i årsberetningen.

Saksfremstilling

Årsberetningen følger møtekartet som eget trykt vedlegg til rådene, utvalgene, komiteene og bydelsutvalgets møte 25.02.2010.

Forslag til vedtak

1. Bydelsdirektørens årsberetning 2009 for bydel Sagene tas til etterretning.
2. Verbalvedtak VK11 for 2009 oppheves.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: Årsberetning for 2009

BU-sak 10/12

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/42

Saksbeh:
Henning Mørland, henning.morland@bsa.oslo.kommune.no

Dato: 02.02.2010
Arkivkode:
222.1

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Rådet for funksjonshemmede	15.02.2010
Eldrerådet	16.02.2009
Helse- og sosialkomiteen	18.02.2010
Arbeidsutvalget	23.02.2010
Bydelsutvalget	25.02.2010

Etablering av nytt fastlegekontor i Bydel Sagene. Et tjenestetilbud med allmennlegepraksis og forebyggende legetjenester.

Sammendrag:

Bydel Sagene har behov for å øke allmennlegetilbudet i bydelen. Samtidig er det behov for styrking av forebyggende helsetjenester, og styrking av samarbeidet mellom legetjenesten og den øvrige kommunale helse- og omsorgstjenesten. Bydelsdirektør mener at disse utfordringene best kan møtes gjennom å etablere et nytt legekontor hvor legene er ansatt i Bydel Sagene, og der legenes arbeidstid fordeles mellom vanlig allmennlegepraksis, tverrfaglig samarbeid og forebyggende helsetjenester. Bydelsdirektør anser at en slik modell er helt i samsvar med føringene i Stortingsmelding nr 47 om Samhandlingsreformen. Etableringen av et fastlegekontor vil medføre økonomiske investeringer i oppstartfasen, men vil i ordinær drift ikke medføre økte driftsutgifter for bydelen.

Bakgrunn for saken:

Bydel Sagene har behov for økt allmennlegetjeneste grunnet befolkningsvekst. De fleste fastlegene i bydelen har nå fulle pasientlister. Bydelen søkte derfor om, og fikk i 2009 tildelt 4 nye legehjemler av Staten. Disse legehjemlene er foreløpig ikke utlyst. Det følger ikke økonomiske midler med legehjemler.

Bydel Sagene har i dag 25 fastleger, svarende til ca 23 årsverk, fordelt på 8 legekontor. Alle fastlegene er organisert som selvstendig næringsdrivende og er ikke ansatt i bydelen. I tillegg er det 2 turnusleger som er ansatt i bydelen og som fordeler arbeidstiden ved legekontor og kommunale tjenestesteder.

Samhandlingsreformen peker på behov for styrking av allmennlegetjenesten i kommunen, både med målsetningen å flytte behandlingsoppgaver fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten, og fordi det ønskes en sterkere satsing på forebyggende tiltak og tidlig intervensjon.

Saksframstilling:

Bydel Sagene vil etablere et nytt fastlegekontor som en integrert del av bydelen helse- og omsorgstjeneste. Ved oppstart planlegges kontoret bemannet med to legestillinger, en turnuslegestilling og to stillinger for hjelpepersonell. Alle vil være ansatt i bydelen.

Bakgrunnen for å velge en driftsmodell der legene er ansatt i bydelen, og ikke er selvstendig næringsdrivende vil gi bedre muligheter for styring av tjenesten fra arbeidsgivers side, og legge forholdene bedre til rette for tverrfaglig samarbeid med øvrige helse- og omsorgstjenester i bydelen.

Videre kan det etableres en arbeidsfordeling som vektlegger forebyggende arbeid i større grad enn det som er mulig gjennom fastlegevirksomhet som selvstendig næringsdrivende. Rammeavtalen for fastlegeordningen gir en begrensning på 20% forebyggende arbeid for næringsdrivende leger. En slik begrensning vil ikke være tilfellet for leger som er ansatt i kommunen/bydelen.

For pasientene vil et rammefinansiert tjenestetilbud være hensiktsmessig for å individualisere tilbudet til pasienter med omfattende behov. Prioritering mellom arbeidsoppgaver vil kunne foretas ut fra faglige vurderinger, og i mindre grad være påvirket av økonomiske hensyn, hvilket er en kjent risiko i et stykkprisbasert system.

Videre vil en slik tjeneste gi bedre muligheter for å tilby allmennlegetjenester til personer med rettigheter etter kommunehelsetjenesteloven, men som av ulike grunner faller utenfor fastlegeordningen. Det finnes en rekke eksempler på dette som asylsøkere, turister, nordmenn bosatt i utlandet, personer med fastlege i annen kommune mv.

Legekontoret bør etableres i Sandakerveien 33c, i lokaler som bydelen allerede disponerer i 1. etasje. En slik lokalisering vil legge forholdene svært godt til rette for nært samarbeid med flere av bydelens tjenestetilbud: Helsestasjon, Søknadskontor (bestillerenhet), Hjemmetjeneste og Barneverntjeneste. Legekontoret tiltenkes også en sentral rolle i forhold til samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Etablering i Sandakerveien 33c vil kreve at andre av bydelens tjenester, mest sannsynlig deler av Søknadskontoret for barn- og ungetjenester, bør flyttes. Det vises til egen sak om lokalisering i Margarinfabrikken.

Legenes arbeidstid planlegges fordelt med ca 50-60% ordinær allmennpraksis, og antatt listelengde på ca 600-800 pasienter per lege, og ca 40-50% forebyggende legetjenester knyttet til Helsestasjonen og bydelens øvrige helsetjenester. En slik arbeidsfordeling vil også ivareta krav til stillingsinnhold for spesialistutdanning i allmennmedisin. På sikt vil det også være aktuelt å utvide legekontoret, men bydelsdirektør finner det hensiktsmessig at det ikke startes opp i større omfang enn beskrevet ovenfor.

Det skal også tillegges at tilsvarende driftsmodeller ikke vil representere noe nytt og unikt, men finnes i store deler av Norge, også i Oslo kommune. Selv om de fleste fastleger i Norge er selvstendig næringsdrivende (ca 90%), er en viss andel også ansatt i kommunene (ca 10%).

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Lokalene i Sandakerveien 33c disponeres allerede av bydelen. Etablering av et nytt tjenestetilbud må ses i sammenheng med arealbehov for øvrig. I etableringsfasen vil det være særskilte investeringskostnader blant annet til kontorutstyr, medisinsk-teknisk utstyr og IKT.

Drift av allmennlegetjenesten er i utgangspunktet selvfinansierende ved at det gis et driftstilskudd/basistilskudd avhengig av hvor mange pasienter som står på listen, og at pasientarbeidet honoreres med egenandel og statlig refusjon. De økonomiske betingelsene er de samme for næringsdrift som kommunal drift. Pasientene vil betale samme egenandel ved et kommunalt fastlegekontor som ved et privat fastlegekontor. Etableringen av et kommunalt legekontor vil således ikke innebære subsidiert konkurranse mot private fastleger.

En oversikt over budsjetterte driftsutgifter og inntekter (på årsbasis) for et legekontor med 2 fastlegestillinger og turnuslege vil være:

Utgifter:	Lønn og sosiale kostnader leger og hjelpepersonale	ca 3,2 mill/år
	Driftsutgifter (kontor, IKT, engangsutstyr)	ca 0,3 mill/år
	Til sammen	ca 3,5 mill/år
Inntekter:	Basistilskudd/fastlegetilskudd	ca 0,6 mill/år
	Stykkprisinntekter: egenandeler og refusjoner	ca 1,5 mill/år
	Turnuslegetilskudd (statlig og kommunal)	ca 0,4 mill/år
	Besparelse kjøp av forebyggende legetjenester	ca 0,7 mill/år
	Besparelse driftsutgifter/veiledning turnuslege	ca 0,5 mill/år
	Til sammen	ca 3,7 mill/år

Bydelen vil ha besparelse i forhold til legetjeneste ved Helsestasjonen hvor det nå kjøpes legetjenester fra næringsdrivende fastleger. Videre vil det være besparelse i forhold til turnuslege. Bydelen har to stillinger for turnusleger, disse er ansatt i bydelen, men bydelen må nå betale for driftsutgifter ved private fastlegekontor

Bydelen vil søke bebudete prosjektmidler gjennom samhandlingsreformen til etableringsfasen. Det er foreløpig for tidlig å si hvor mye dette kan bidra med.

Bydelsdirektør foreslår at tjenestetilbudet etableres som et prosjekt i inntil tre år, med bydelsoverlegen som prosjektleder. Erfaringene fra prosjektfasen vil avgjøre hvorledes et permanent tjenestetilbud utformes og tilpasses bydelens organisasjon.

Bydelsdirektør foreslår at det avsettes 0,5 mill av mindreforbruket fra 2009 til nødvendige etableringskostnader.

Forslag til vedtak:

1. Bydelsutvalget anbefaler at det opprettes et nytt fastlegekontor, som et tjenestetilbud med allmennlegepraksis og forebyggende helsetjenester, slik beskrevet i saken.
2. 0,5 mill av mindre forbruk fra 2009 avsettes til oppstartskostnader

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

ingen

Utrykte vedlegg:

ingen

BU-sak 10/13

Saksframlegg

Dato: 03.02.2010
Arkivkode:

Saksmappe:
2010/111

Saksbeh:
Hilde Graff,

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	25.02.2010
Arbeidsutvalget	23.02.2010
Barne - og ungekomiteen	18.02.2010
Medbestemmelsesutvalget	16.02.2010

Leie av lokaler i Margarinfabrikken

Sammendrag

I denne sak foreslår bydelsdirektør at bydelen leier 4. etasje i Stavangergata 42 (Margarinfabrikken) til bruk som et kompetansesenter innen barnehagevirksomheten kombinert med et stort møtelokale til bruk for bydelen.

Årlig leie er ca. 0,5 mill, som med tillegg av renhold, energi m.v. gir en årlig driftsutgift på ca. 0,65 mill. Leien for 2007 vil være ca. 0,25 mill, som i hovedsak kan dekkes innen budsjettet. Det foreslås å omdisponere ca. 0,5 mill til inventar og utstyr.

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget fattet følgende enstemmige verbalvedtak (VA4) for 2010:

”For å rekruttere faglært arbeidskraft i et arbeidsmarked hvor det er kamp om førskolelærere og hjelpepleiere/omsorgsarbeidere, er det svært viktig at bydelen klarer å markedsføre seg som en attraktiv arbeidsplass for disse yrkesgrupper. Bydelsdirektøren bes utarbeide en konkret strategi for markedsføring av bydelen som en attraktiv offentlig arbeidsgiver. Planen skal inneholde konkrete tiltak for markedsføring og omdømmebygging”.

Forslaget om innleie av 4.etasje svarer ikke fullt ut på verbalvedtaket, men må antas å ha en positiv effekt på bydelens omdømme som arbeidsgiver.

Stavangergata 42 er lokaler for Margarinfabrikken barnehage i 1. – 3. etasje. Omsorgsbygg har ønsket å få etablert relaterte tilbud i de 4. og 5. etasje. Bl.a. har det tidligere vært kontakt med høyskolen i Oslo om etablering av undervisningslokaler. Dette er pr.d.d. uaktuelt. Vi har nå fått tilbud om å leie lokalene. For bydelen er det kun aktuelt å leie inn 4. etasje. Etasjen er på ca. 500 m2 med egen inngang adskilt fra barnehagen. Lokalene er tilbudt oss ferdig innredet til vårt behov for kr. 1000,- pr. m2, økende til kr. 1250,-, pr. m2 fra 2012.

Omsorgsbygg (OBY) må ha en omgående tilbakemelding fra bydelen, men er inneforstått med at saken må behandles av bydelsutvalget i februar.

Gitt at bydelsutvalget aksepterer slik leie, vil søknadskontoret for barn og unge med deres fagkompetanse innen barnehageområdet flytte til lokalene.

Dette vil frigjøre lokaler i 1. etasje i Sandakerveien 33. Disse lokaler tenkes benyttet til etablering av et kommunalt legesenter. Sak om dette fremmes parallelt med denne saken til behandling i bydelsutvalgets i februar.

Saksframlegg

Bydelsdirektør har vurdert OBYs tilbud ut fra:

- Et ønske om å samlokalisere barnehagesektorens enhetsledere og annet personell fra søknadskontoret for å skape et endra bedre barnehagetilbud, ikke minst med tanke på rekruttering og det å beholde kompetent personell
- Bydelens behov for et stort og hensiktsmessige møtelokale til bruk for bl.a. bydelens kompetansearbeid, samlinger m.m.
- Bedre mulighet for å innpasse et legekontor i Sandakerveien 33 ved at en del kontorlokaler kan frigjøres.

Selv om bydelsdirektør har vurdert disse tre elementer samlet, kan leie av 4. etasje isolert vurderes ut fra de to første kulepunkter.

Lokalene

Lokalene som tilbys er i 4. etasje i Stavangergata 42 i etasjen over Margarinfabrikken barnehage. Det er separat inngang (heis), men også inngang (heis) fra barnehagen. En foreløpig skisse tilsier at lokalene kan omfatte møteromsfasiliteter for inntil 100 personer og 12 – 15 kontorplasser.

OBY vil skissere en løsning som kan foreligge til bydelsutvalgets møte.

Behovet for samlokalisering i barnehagesektoren

Barnehagesektoren vil i løpet 1. halvår 2011 ha 500 ansatte og 2000 barnehageplasser

Bydelen ser det som svært viktig legge til rette for en hensiktsmessig utforming av lokaler som kan ivareta helhetlig satsning på en voksende barnehagesektor hvor det stilles høye krav til kvalitet i tjenesten jmf. Stortingsmelding 41.

Lokalene vil kunne bidra til å legge til rette for en enhetlig ledelse, fagutvikling og kompetansesatsning på bydelens barnehagedrift, samt sektorens behov for tverrfaglig samarbeid rettet mot utsatte grupper. Dette vil bidra positivt til å inkludere bydelens ansvar for å følge opp de private barnehagene. Dette vil være et viktig tiltak med tanke på rekruttering av fagfolk og andre dyktige medarbeidere til bydelens barnehager i tråd med bydelens strategiske plan og verbalvedtak VA4.

Det foreslås at de 5 enhetslederne i bydelens barnehager, bydelens ressurscenter for barn med spesielle behov i bydelens barnehager og barnehageopptaket samlokaliseres. Det er behov for anslagsvis 12-15 kontorer.

Det er viktig å merke seg at selv om mye kompetanse rundt barnehagedriften samlokaliseres, skal fortsatt det meste av møtevirksomhet når det gjelder enhetsleders kontakt med det enkelte tjenestested legges på tjenestestedet slik at ledelsen skal være synlig og tilgjengelig for de ansatte. Erfaringer tilsier at når enhetsleder er lokalisert i en barnehage er det lett for at

enhetsleders oppmerksomhet i for stor grad rettes mot denne barnehage på bekostning av de andre barnehager i enheten. En samlokalisering av enhetsledere vil hindre dette.

En samlokalisering med søknadskontoret vil gjøre tilrettelegging og helhetstenkning rundt opptak og samhandling/helhetstenkning rundt barn med spesielle behov enklere.

Behov for flere og større lokaliteter til kompetansehevingstiltak

Bydelens barnehager har over lengre tid sett behov for store og fleksible lokaler til kompetansehevingstiltak i tråd med de krav som stilles til kvalitet i barnehagen. Sektoren hadde god erfaring med de store felles lokaler i Sophies Hage, og har et sterkt ønske om å kunne få til samme muligheten i Margarinfabrikken.

Følgende behov for lokaler til opplæring / kompetanseheving i barnehagesektoren kan nevnes:

- Felles planleggingsdager i enhetene, 5 enheter, ca 100 ansatte pr. 4 ganger i året .
- Felles tverrfaglige fagdager 5-10 pr året inntil 100 deltagere pr. gang.
- Opplæringstilbud ” pedagogisk ledelse” ca. 100 i målgruppen
- Assist – opplæring” kompetanse nærmest brukeren”, målgruppe assistenter/ped.ledere, 50-100 tilstede pr. gang 8. ganger pr. år.
- Felles samlinger for fagledere (10 ganger pr år 30-35 personer)
- Tverrfaglige møteplasser med barnehage – barnevern – helsestasjon
- Personalmøter i den enkelte enhet (100 ansatte) 8 pr.år
- Kurs for opplæring av barnehageansatte med innleid foredragsholder (finansiert over øremerkede midler fra Fylkesmannen til kompetansesatsning i barnehagen) 5-10 samlinger pr år med inntil 100 ansatte.
- ICDP-opplæring og veiledningsgrupper med ansatte / foresatte (satsning innen Familiens hus – mangel på plass i Vannvokterboligen)
- Arbeidsplassbasert (Abf) førskolelærerutdanning

I tillegg til slike aktiviteter i regi av bydelens BOU avdelingen anslår personalavdelingen etr behov for inntil 4 årlige samlinger med ca. 80 ledere, som alternativ vi må leie eksterne lokaler til for ca. 80.000,- pr. år. I tillegg har bydelen flere HMS samlinger og kurs, sykefraværsforebyggende kurs m.m. Kan anslås til 8 – 10 årlige kurs med 20 – 40 deltagere. Disse har i dag i hovedsak vært holdt i den gamle bydelsalen i Sandakerveien 33, som er noe uhensiktsmessige lokaler.

Møtelokalene skal imidlertid kunne benyttes av alle bydelens tjenester.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Forslag om innleie av 4. etasje vil ikke ha noen store organisatoriske konsekvenser. Den daglige oppfølging av lokalene kan legges til driftspersonell tilknyttet Margarinfabrikken.

Husleie er stipulert til kr. 500.000,- pr. år økende til ca. 0,65 mill f.o.m.. 2012. Vi legger inn et påslag på 25 % til renhold, energi m.m. Samlet årlig utgift vil være ca. 0,65 – 0,80 mill.

Bydelsdirektør vil vise til at barnehagesektoren i de to siste årene har hatt mindre forbruk på løpende drift, slik at deler av disse utgifter antas å kunne inndeckes innen barnehagesektorens ramme for de kommende år.

Bydelsdirektør vil i tillegg foreslå at 0,5 mill av overførte midler fra 2009 i forbindelse med etablering av NAV kontor omdisponeres til møbler og utstyr til innredning av 4. etasjen. Selv om disse midler er overført som øremerkede midler har bydelen i tidligere år dekket etableringsutgifter til NAV kontoret over de ordinære budsjetter. Vi fikk m.a.o. en etter kompensasjon fra byrådsavdelingen i 2008 på 3,3 mill, hvorav ca. 1,3 mill er overført til 2010. Bydelsdirektør anser at det ligger innenfor bydelsutvalgets fullmakt til å omdisponere midlene.

Bydelsutvalget har fullmakt til å inngå leiekontrakt.

Forslag til vedtak:

1. Bydelsdirektør gis fullmakt til å inngå leiekontrakt med OBY for 4.etasje i Stavangergata 42 (Margarinfabrikken)
2. Husleie m.m. for 2010, ca. 0,25 mill, dekkes innen barnehagesektorens driftsramme.
3. Kr. 0,5 mill av overførte midler til etablering av NAV kontor omdisponeres til inventar og utstyr for etablering av kontorer og møtelokaler i Stavangergata 42.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

Saksframlegg

Bu-sak 10/14

Saksmappe:
2009/507

Saksbeh:
Morten Nordlie,

Dato: 02.02.2010
Arkivkode:
170.7

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	25.02.2010
Kultur- og nærmiljøkomiteen	17.02.2010

Hans Nielsen Hauges gate - kollektivfelt. Offentlig ettersyn Bydel Sagene

Bakgrunn for saken:

Deler av Hans Nielsen Hauges gate foreslås omregulert til hovedsiktemål å opprette kollektivfelt,- hovedarealbruk trafikkområde samt omregulering av to mindre arealer fra trafikkområde til bebyggelse og anlegg,næringsbebyggelse.

Saksframstilling:

Bydelsadministrasjonen oversendte den 17.06.2009 sine innspill til planinitiativet til Plan og bygningsetaten. Den administrative uttalelsen ble lagt frem for Kultur- og nærmiljøkomiteen i møte den 19.august 2009. I møtet anbefalte Lars Olav Foss (V) at et forslag til nytt strekpunkt,- *Bydel Sagene ønsker å få vurdert konsekvensene for de tilstøtende veier*, legges til bydelens innspill til Plan og bygningsetaten. (Bydelens innspill følger vedlagt.)

Bydelsadministrasjonen er positiv til etablering av kollektivfelt som vil bedre trafikkavviklingen gjennom Hans Nielsen Hauges gate. Fra bydelens side hadde det vært ønskelig om prosjektet hadde tatt for seg hele strekningen fra Nordpolen til Sinsenkyssset, særlig de utfordringene som knytter seg til utkjøring fra Stasjonsbyen og Sinsen panorama samt konsekvenser av forslaget for tilstøtende veier.

Bydelen er opptatt av at trafiksikkerheten for barnehager, skole og skolevei må sikres. Planforslaget for ombygging av Sandaker videregående skole til barne- og ungdomsskole og stor barnehage ble lagt ut til offentlig ettersyn 15.juni 2009, og ligger nå til behandling i Byutviklingskomiteen. Forslaget om kollektivfelt i Hans Nielsen Hauges gate vil redusere fortausbredden langs skolen fra dagens ca 5 meter til 2,5 meter. Dette tilsvarer bredden på fortau i nyere regulerte gateløp, men kan synes knapp langs en skole/barnehage. Bydelen finner imidlertid at fortausbredden kan anses som akseptabel i forhold til den gevinsten prosjektet gir for den øvrige trafikkavvikling.

I sitt innspill til planinitiativet uttalte bydelen behov for etablering av midtdeler ved signalanlegget ved Sandaker skole. I sine kommentarer til samrådsinnspillene sier forslagsstiller at det er foreslått etablert midtdeler i signalanlegget ved Sandaker skole. Bydelen stiller seg positiv til denne tilbakemeldingen.

Bydelen ønsker at det foretas en trafikkteiling av både bil – og sykkeltrafikk langs hele Hans Nielsen Hauges gate, for bla. annet å vurdere behovet for eget sykkelfelt . Sykkeltrafikken bør etter bydelens vurdering søkes skilt fra andre myke trafikkanter da strekningen blir skolevei for mindre barn etter ombyggingen av Sandaker videregående skole.

I sine kommentarer til bydelens forlag sier forslagsstiller at det per i dag ikke eksisterer planer om etablering av sykkelfelt på strekningen. Sykkelfelt på strekningen er ikke omfattet av ”hovedplan for sykkelveinettet i Oslo ”(1998), og det fremstår lite realistisk å få etablert slikt uten at det vil gå ut på bekostning av fortau eller kollektivfelt. Plan- og bygningsetatens foreløpige vurderinger er at framkommelighet og trafiksikkerhet for syklister forbedres ved at syklister kan benytte kollektivfeltet, som har vesentlig mindre trafikk enn felt for samlet trafikk.

Bydelen er fortsatt av den vurdering at det bør gjennomføres en trafikkteiling langs hele Hans Nielsen Hauges gate. Forslagsstiller trafikkteiling for planområde bygger på anslag og ikke konkrete målinger, og er etter det bydelen er kjent med flere år gamle. Dessuten er dagens trafikkanslag på ÅDT på ca 15700 i planområdet ,nesten like høy som for Ring 2 med ca 16 000, og indikerer at presset på denne fordeleråren er betydelig.

En trafikkteiling er viktig for å kunne vurdere det generelle trafikkbildet mht utkjøring fra utbyggingene i Stasjonsbyen, Sinsen panorama og Idun fabrikker. Likeledes konsekvenser av planforslaget for tilstøtende veier og ikke minst for trafiksikkerheten for gående og syklende særlig til skoler og barnehager. Hovedplan for sykkelveinettet i Oslo,- fra 1998, fager ikke opp de store endringene som har funnet sted i sykkeltrafikken i dette området de siste 12 årene.

Den forestående etableringen av en barne - og ungdomskole med opp mot 800 elever og en utvidet barnehage med 190 barn, krever etter bydelens vurderinger konkrete trafikkteilingstall til vurdering av sikkerheten for de yngste trafikantene.

Støyforholdene i Hans Nielsen Hauges gate er slik at alle fasadene som ligger ut mot hans Nielsen Hauges gate ligger i ”rød sone” med støynivå over 65 dB. Både forslagsstiller og Plan- og bygningsetaten konkluderer med at det ikke er grunnlag for støydempende tiltak fordi :

- Forslagstiller anser forslaget som et miljøtiltak siden tiltaket alene dreier seg om framkommelighet for kollektivtrafikken.
- Knappt merkbar økning i støynivå som følge av kollektivfeltene
- Anslått kostnader på fasadetiltak i forhold til kollektivfeltets kostnad (støydemping en kostnadsøkning på 35 – 40 %, eller 2,5 til 3,0 mill av en total kostnad på ca 7 mill.)

Bydelen finner det noe underlig at Undervisningsbygg eller Undervisningsetaten, som nabo til planforslaget ikke har kommet med samrådsinnspill eller forhåndsuttalelse som berører denne delen av planforslaget. Bydel legger derfor til grunn at støyen i hans Nielsen Hauges gate ikke i vesentlig grad går ut over undervisningen eller barns lek og rekreasjon i

friminuttene, eller er fanget opp av reguleringsforslaget og rehabiliteringen/ombyggingen av Sandaker videregående skole.

Det er bydelen som forvalter den lokale parken og møteplassen som omtales som Nordpolen i planforslaget. Vi ser at Friluftsetaten ivaretar forholdene knyttet til trærne i planforslaget. Bydelen ønsker å bli kontaktet i forhold til anleggsarbeider, som kan ha konsekvenser for bruken av parken og særlig i forhold som kan få konsekvenser for hekken som omkranser parkområdet.

Forslag til vedtak:

1. Trafikksikkerheten for barnehager og skole, skolevei må sikres. En ombygging av Sandaker videregående skole til barne- og ungdomsskole med ca 800 elever og en utvidet barnehage med plass til ca 190 førskolebarn må prioriteres i forhold til trafikksikringstiltak.
2. Det bør foretas en konkret trafikkteiling av Hans Nielsen Hauges gate, for å kunne vurdere det generelle trafikkbildet i forhold til:
  - belastning og konsekvenser av forslaget på tilstøtende veier
  - utkjøring fra utbyggingene i Stasjonsbyen, Sinsen panorama og Idun fabrikker
  - sikkerhetstiltak for sykelister (sykkelfelt) og de yngste trafikantene (fortausbredden)
3. Som forvalter av Nordpolen ønsker bydelen å bli kontaktet i forhold til anleggsarbeider i nærheten av og i tilknytning til den lokale parken. Særlig knyttet til arbeid som kan ha konsekvenser for bruken av parken og hekken som omkranser den.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: 1. Hans Nielsen Hauges gate – kollektivfelt
2. Bydelens innspill i plansaken.

⇒ side 68

BBY-sak 10/15

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/796

Saksbeh:
Bård Hjelde

Dato: 04.02.2010
Arkivkode:
371.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet	15.02.2010
Rådet for funksjonshemmede	15.02.2010
Barne- og ungdomsrådet	16.02.2010
Kultur- og nærmiljøkomiteen	17.02.2010
Barne- og ungekomiteen	18.02.2010
Helse- og sosialkomiteen	18.02.2010
Bydelsutvalget	25.02.2010

Bomiljøprosjektet i Drøbakgata 1

Bakgrunn

Våren 2008 inngikk Bydel Sagene og Boligbygg Oslo KF (BBY) en samarbeidsavtale om et bomiljøprosjekt i Drøbakgt. 1. Dette ble etablert som et prøve- og utviklingsprosjekt over 2 år, som ble igangsatt august 2008. Bakgrunnen var en økende bekymring for barn og unges oppvekstvilkår i kommunale boliger, og tiltak for å bedre oppvekstmiljøene for barn i bydelene i Oslo indre øst ble nedfelt i blant annet handlingsplanen for Salto som gjennomførte et "mini-prosjekt" i forkant av dette.

Drøbakgt. 1 er en av de få kommunale gårdene med større familieleiligheter i bydelen. Gården er fra 1977, med 13 etasjer og er en av få som har heis. Det er 50 leiligheter bestående av hovedsakelig 2-4 rom. Beboerne er stort sett barnefamilier – noen med mange barn. Det er nå registret ca 70 barn (0-18 år) i gården. Beboerne har forskjellig etnisk bakgrunn – ca 15 forskjellige nasjonaliteter, med ca 30 språk.

Organisering

Prosjektet ble etablert med en styringsgruppe og ressursgruppe, som rapporterer videre til styringsgruppa. Styringsgruppa har det overordnede ansvar for prosjektet samt vil legge nødvendige føringer og beslutninger der det trengs. Boligkontoret administrerer den daglige driften. Det er ansatt en bomiljøkonsulent som har sitt daglige tilhold i næringslokaler i bygget som Boligbygg har satt til disposisjon. Bydel og Boligbygg deler på de løpende utgiftene til prosjektet, mens bydelen har ansvaret for stillingen og oppfølgingen av denne.

Bydelen og boligkontoret valgte å knytte prosjektet til den ordinære bomiljøtjenesten ved boligkontoret, og at innsatsen skulle sees i sammenheng med nærmiljøet/bomiljøet rundt adressen. Leder for boligkontoret er prosjektleder og bomiljøkonsulenten rapporterer direkte til henne i det daglige arbeidet.

Utfordringer ved oppstart av prosjektet

Det var store utfordringer knyttet til fysiske forhold og vedlikehold av eiendommen. Det har periodevis vært en del tagging, hærverk, slitasje og tilløp til forfall i og rundt gården. Ordinære tjenester knyttet til vaktmester og vedlikehold har vist seg å ikke være tilstrekkelig til å opprettholde en god standard og forhindre forslumming.

Det har vært vanskelig å få til et fungerende gårdsstyre. Noen "ildsjeler" har vært med i en Nabokomite, men omfanget av de fysiske og sosiale problemene i gården ble for store, slik at de måtte be om bistand fra boligkontoret/bomiljøtjenesten. Husordensregler og akseptabel sosial kontroll i bomiljøet har i perioder vært vanskelig å håndheve.

Bydelens Barne- og ungetjenester har i økende grad oppfølging med familier i gården. Skolene var bekymret for elevenes oppvekst- og bomiljø. Politiet hadde også kjennskap til adressen.

Det var uklare grenser mellom beboernes, bydelens og Boligbyggs ansvarsområder, og et behov for å få et hensiktsmessig, effektivt og koordinert samarbeid mellom partene, uten dermed å ta ansvaret fra beboerne.

Målsetting med prosjektet

- "etablere et samhandlende nettverk for gjennomføring av fysiske og sosiale aktiviteter som kan bidra til en bedring av oppvekstforholdene og bomiljøet for barn og unge som bor i kommunale boliger."

- Et bærekraftig bomiljø for beboere med fokus på barnefamilier.
- En bærekraftig driftsøkonomi for eiendommen.
- Systematisere samarbeidserfaringer mellom bydelen, BBY og beboerorganer gjennom utvikling av samarbeidsrutiner som kan ha overføringsverdi til andre kommunale boligkomplekser/bydeler

Strategier og tiltak

Det ble tidlig klart at det var behov for en del fysiske tiltak i og rundt eiendommen, og at det måtte prioriteres først. Beboerne ønsket dette, og vi vurderte det som viktig å få synlige resultater raskt. Vi hadde grunn til å tro at dette kunne gjøre det lettere å mobilisere beboerne til deltagelse i sitt eget bomiljø.

Tiltak for å bedre det fysiske bomiljøet:

1. Etablering av lokalet
2. Maling av fellesarealet
3. Utbedring/opprydding av kjelleren og bodene
4. GAB nummerering av alle leiligheter
5. Maling av og ny merking av alle postkasser
6. Ny merking av ringeklokker på callinganlegget
7. Tiltak for generell søppelhåndtering
8. Igangsetting av renhold i fellesarealene

9. Kakerlakksanering
10. Bedre belysning i trappegangene og fellesarealer
11. Skifte håndløperne i trappegangene.
12. Dugnader
13. Håndtere henvendelser fra beboere i lokalet
14. Meglingsmøter/stormøter (for å løse konkrete nabokonflikter)
15. Utskifting av heisene. (pågår p.t.)

Disse tiltakene er gjennomført, og er bekostet av BBY i sin helhet. Se for øvrig en lengre beskrivelse av dette i egen delrapport.

Strategier for å mobilisere beboerne til selv å delta og å ta ansvar for eget bomiljø, er å dra dem med i beslutningsprosessene og arbeidet. Dette gjøres ved å:

1. Arrangere beboermøter og andre møter der grupper av beboere deltar, for å definere problemstillinger og finne løsninger.
2. Arrangere dugnader for å rydde opp i fellesarealer ute og inn der både barn og voksne blir invitert til å delta.
3. Arrangere egne møter og aktiviteter for barn og unge der de kan snakke om hvordan de opplever bomiljøet sitt og bidra med sine tanker og ønsker om hva som kan gjøres.

Samarbeid

Prosjektet er avhengig av å samarbeide med andre tjenester, leverandører og ikke minst beboerne og ildsjeler (Nabokomiteen). Det har i perioden naturlig nok vært mest samarbeid med beboerne, boligkontoret og Boligbygg, men det har også vært samarbeid og kontakt med en rekke andre tjenester og instanser:

- Enhet for bærekraft, kultur- og nærmiljøavdelingen i bydelen
- Sagene samfunnshus
- Salto – ”Sammen lager vi et trygt Oslo”, der Drøbakgt. 1 er bydelens lokale tiltak
- SAIFF
- Kulturverkstedet
- Bydelspolitiet
- Ulike leverandører av varer/tjenester gjennom Boligbygg.
- Servicegruppen, Sosialtjenesten – bidratt med oppussing av lokale, rydding av boder m.m.
- Andre tjenester i bydelen som har tilknytning til adressen
- Skolene

Strategier for å danne et samhandlende nettverk for gjennomføring av fysiske og sosiale aktiviteter er å få til et tett og forpliktende samarbeid med de viktigste samarbeidspartnerne. Dette gjør vi ved å:

1. ha felles eierskap til prosjektet og bomiljøkonsulenten som er et spleiselag betalt av både bydel og Boligbygg.
2. etablere nære samarbeidsrelasjoner mellom de ulike aktørene i bydel og Boligbygg.

3. ha hyppig kontakt og møter mellom de som jobber der i det daglige og deres overordnede som kan ta mer overordnede beslutninger og evt. løse problemer som oppstår underveis.
4. evaluere underveis for å lære og justere kursen ved behov

Erfaringer til nå og utfordringer videre

Prosjektet har nå vært i drift i 1 ½ år. Gjennomføring av igangsettingsfasen er over og de planlagte fysiske tiltakene er gjennomført med unntak av utskifting av heisene som nå pågår og snart er ferdig.

Vi ser nå de gode resultatene av denne innsatsen, og opplever at både beboere, ansatte og besøkende nå synes gården er blitt fin og det er mer trivelig å bo og oppholde seg der.

Utfordringen etter den fysiske oppgraderingen har vært å passe på at dette ikke forfaller igjen. Derfor har det vært viktig for oss å ha strategier for hvordan vi skal takle nye episoder med hærverk og forsøpling.

Strategien er å ha en 0-toleranse for forsøpling og hærverk på eiendommen. Dette gjør vi ved å:

1. Etablere hensiktsmessige systemer for søppelhåndtering som er mulig å overholde.
2. Ha profesjonelt renhold av alle fellesarealer.
3. Være tydelige på vår 0-toleranse-holdning til hærverk og forsøpling av fellesområder.
4. Gjennomføre daglige inspeksjoner i eiendommen der all søppel som er hensatt i fellesarealer eller utenfor søppelkassene fjernes umiddelbart.
5. Alle uvedkommende som er til sjenanse blir vist ut av eiendommen.
6. Fjerne all tagging umiddelbart. Politianmelde.
7. Skifte lyspærer med en gang de går.
8. Ta direkte kontakt med den som har forsøplet/gjort hærverk dersom man vet hvem dette er.
9. Mobilisere beboere (barn og voksne) til selv å ta ansvar og passe på sitt bomiljø.

Vi har erfart at beboerne har mange problemer knyttet til reparasjoner og vedlikehold av sine leiligheter. Leilighetene er i generelt dårlig forfatning og preget av lite vedlikehold og oppgradering gjennom mange år. Dette skaper store problemer for beboerne som har dårlig økonomisk evne til selv å kunne overholde sin vedlikeholdsplikt. Dessuten er det ikke alltid like lett å definere grenseoppgangen mellom leietakers og utleier vedlikeholdsplikt. Bomiljøkonsulenten mottar daglig mange henvendelser om slike problemstillinger og om problemer med calling, lekkasjer, ventilasjonsanlegg og heisstopp. Dette er problemstillinger som stort sett omhandler Boligbyggs arbeidsområde.

Typiske henvendelser fra beboere

- Reparasjoner/vedlikehold/utbedring av kjøkken, bad, elektrisk anlegg
- Heisstopp
- Problemer med callinganlegget

- Dårlig ventilasjon i leilighetene/bygget
- Ønske om sanering av kakerlakker
- Lekkasje

I tillegg henvender beboerne seg om andre ting som f eks:

- Søppel i oppganger, på tak og andre steder i fellesarea og uteområder
- Klager og bekymringer over naboer/beboere – både voksne og barn
- Besøkende som ringer på flere ringeknapper, eller tar seg inn i gården når en åpner inngangsdøren

Dette er problemstillinger som bydelens tjenesteapparat må forholde seg til og håndtere. Bomiljøkonsulenten samarbeider med bomiljøtjenesten og boligkontoret om å løse disse sakene.

Bomiljøkonsulenten er en stedlig representant for både bydelens tjenesteapparat og Boligbygg. Meningen med denne stillingen var å lage veien mellom beboer og tjenesteapparat eller Boligbygg kortere, ved å kunne gi god råd og veiledning og sette vedkommende i kontakt med rett instans raskere.

Vi erfarer at beboerne nå kommer lettere i kontakt med rett instans, men ser en utfordring i at det er blitt lettere å kontakte bomiljøkonsulenten direkte enn å benytte seg av den ordinære fremgangsmåten. Vårt mål er at behovet for bomiljøkonsulenten skal reduseres til et minimum og fungere som et sikkerhetsnett i bomiljøet.

Etablere mindre krevende og sårbare og mer hensiktsmessige systemer for å håndtere dette fremover. Dette skal vi gjøre ved å:

1. Etablere mer hensiktsmessige arbeidsrutiner for de som yter tjenester i bygget (renhold, vaktmestertjenester osv.)
2. Etablere mer hensiktsmessige melderutiner for de som yter tjenester i bygget.
3. Etablere mer hensiktsmessige systemer for å sørge for at beboere får meldt fra om sine problemer direkte til den som kan bistå eller avklare situasjonen.
4. Avklare mer hvilke vedlikeholdsplikter som påhviler leietakerne og utleier.
5. Gi beboerne god informasjon (på flere språk) om hvilke vedlikeholdsplikter som påhviler dem og hva de kan forvente av Boligbygg.
6. Gi beboerne informasjon om hvordan de skal forholde seg ved bråk og truende situasjoner (brudd på husordensreglene)

Vi har til nå i prosjektet fokusert på fysiske forbedringer, etablering av rutiner og samarbeidsrelasjoner og mobilisering av barn og voksne til deltagelse i ivaretagelse og utvikling av eget bomiljø. I løpet av denne tiden har vi avdekket et behov for en sterkere og mer målrettet innsats fra barne- og ungeavdelingen. Vi erfarer at det er mange familier med store utfordringer på mange plan. Foreldrene trenger bistand til ulike ting. Barna deltar i liten grad i bydelens tilbud av organiserte aktiviteter, og det er behov for målrettede tiltak mot denne gruppen barn og unge i kommunale boliger.

Etablere nærmere kontakt og samarbeid med de aktører som kan bidra aktivt med målrettede tiltak for denne gruppen (både voksne og barn). Dette gjør vi ved å:

1. Ha møter med BoU-avdelingen som skal kobles tettere til prosjektet fremover og utarbeide egne tiltak for målgruppen.
2. Legge til rette for samarbeidspartnere som vil gi barna et kulturtilbud ved f eks SAIFF, Kulturverkstedet, Samfunnshuset, m.fl. ved bl a utlån av lokaler.
3. Mobilisere barn og unge til å delta i disse aktivitetene.
4. Arrangere egne barnemøter der barna kan fortelle om hvordan de opplever bomiljøet sitt og ha de ønsker seg.
5. Ha meglingsmøter ved behov for å løse konflikter mellom barna i miljøet
6. Utlån av leker og PC til barna.

Det har vært et godt samarbeid mellom ansatte ved samfunnshuset, SALTO koordinator prosjektet spesielt rettet mot tiltak for barna.

Planer fremover

Prosjektet er planlagt videreført ut 2010. Det er gjort nyttige erfaringer så langt, og en ser at metoden kan overføres til andre gårder.

Det er etablert samarbeid mellom de tre fagavdelingene i bydelen. Dette for sammen å kunne rette tiltak mot målgruppen familier i kommunale boliger som har behov for bistand, oppfølging og opplæring. Det vil vurderes om en skal utvide innsatsområdet til andre kommunale bygårder i bydelen.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Saksframlegg om Bomiljøprosjekt i Drøbakgata 1 tas til etterretning

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Delrapport (uten bilder)

Delrapport fra bomiljøprosjektet i Drøbakgt. 1.

Fra august 2008 til sommeren 2009.

Kort sammendrag og bakgrunn

Det har vært en mangeårig satsning på bomiljøet og oppvekstvilkårene i Drøbakgt. 1 og nærområdet – fra Nærmiljøprosjektets dager og frem til i dag. Drøbakgt. 1 er en av de få kommunale gårdene med større familieleiligheter i bydelen. Gården er fra 1977, med 13 etasjer og er den eneste kommunale gården i bydelen med heis. Det er 50 leiligheter bestående av hovedsakelig 2-4 rom. Det bor stort sett barnefamilier på adressen – og noen med mange barn. Den siste oversikten vi har registret er at det bor nå ca 70 barn (0-18 år) i gården. Dette er også beboere med forskjellig etnisk bakgrunn – ca 15 forskjellige nasjonaliteter, med ca 30 ulike språk. En slik beboersammensetning gir selvsagt utfordringer i bomiljøet – og det er kunnskaper og ressurser i bomiljøet som det er viktig å trekke veksler på.

Utfordringene har vært flere. Noe har vært knyttet til fysiske forhold og vedlikehold av eiendommen. Det har periodevis vært en del hærverk, slitasje og tilløp til forfall i og rundt gården – ordinære tjenester knyttet til vaktmester og vedlikehold har vist seg å ikke være tilstrekkelig til å opprettholde en god standard og forhindre forslumming. Det var som en sa; ”Ser det jævlig ut..., så blir det jævlig”.

Det har vært vanskelig å få til fungerende gårdsstyrer. Det har gjerne i perioder vært ”ildsjeler” som har vært med i gårdsstyrer og senere Nabokomiteen, men omfanget av de fysiske og sosiale problemene i gården ble for store, slik at de måtte be om bistand fra boligkontoret/bomiljøtjenesten. Husordensregler og akseptabel sosial kontroll i bomiljøet har i perioder vært vanskelig å håndheve. Bydelens BoU tjenester har i økende grad oppfølging med familier i gården, samt at tilliggende skoler har vært, og er bekymret for elevenes oppvekst- og bomiljø. Politiet har også kjennskap til adressen.

Med bakgrunn i blant annet handlingsplanen for Salto, med tiltak oppvekstmiljøene for barn i bydelene i Oslo indre øst, førte det til at bydelen og Boligbygg KF inngikk en avtale om å samarbeide om et bomiljøprosjekt i Drøbakgt. 1. Det deles på de løpende utgiftene til prosjektet, mens bydelen har ansvaret for stillingen og oppfølgingen av denne. Prosjektet startet opp høsten 2008 og skal vare i 2 år, med en fast bomiljøkonsulent. I denne sammenheng kan det vises til ”Miniprojektet” sin rapport fra Drøbakgt.1 – Høst 2007-vår 2008.

Organisering

Dette er et prøve- og utviklingsprosjekt over 2 år, med en fast ansatt i perioden. Det er etablert en styringsgruppe og ressursgruppe, der ressursgruppa er mellomledd mellom egen tjeneste og prosjektet, og rapporterer videre til styringsgruppa. Styringsgruppa har det overordnede ansvar for prosjektet samt vil legge nødvendige føringer og beslutninger der det trengs. Boligkontoret administrerer den daglige driften.

Bydelen og boligkontoret valgte å ha prosjektet og denne innsatsen i Drøbakgt. 1, knytta til den ordinære bomiljøtjenesten ved boligkontoret – og at innsatsen skulle sees i sammenheng med nærmiljøet/bomiljøet rundt adressen.

Tidligere erfaringer har vist at det periodevis har vært uklare grenser mellom i dette tilfelle beboernes, bydelens og Boligbyggs ansvarsområder – og at det i denne sammenheng er viktig å få til hensiktsmessige, effektivt og koordinert samarbeid mellom partene, uten dermed å ta ansvaret fra beboerne.

Målsetting

- *"etablere et samhandlende nettverk for gjennomføring av fysiske og sosiale aktiviteter som kan bidra til en bedring av oppvekstforholdene og bomiljøet for barn og unge som bor i kommunale boliger."*

- Et bærekraftig bomiljø med fokus på barnefamilier
- Systematiske samarbeidserfaringer mellom bydelen, Boligbygg KF, beboerorganer og andre naturlige samarbeidspartnere, som gjennom rutiner kan ha overføringsverdi til andre kommunale boligkomplekser og bydeler.
- En bærekraftig driftsøkonomi for eiendommen.

Forventninger til prosjektet

Fra første møte i ressursgruppa, august 2008 (se referat fra 26.08.08) kom det opp flere forventninger i forhold til deltagelse i ressursgruppa og prosjektets mandat. Felles for de fleste var at en innser at det er en sammenheng mellom de fysiske og sosiale forholdene i et bomiljø. Dette gjelder både i forhold til den enkelte leilighet, fellesareal og uteområder.

Videre har også beboere i området forventninger til prosjektet, og ikke minst til hva den ansatte i prosjektet skal utføre. Dette har blant annet kommet gjennom møter med beboerne. Det har blitt tydelig at en del fysiske tiltak i og rundt eiendommen er det som bør prioriteres – dette vil også synliggjøre at det faktisk skjer noe i området og kunne mobilisere til deltagelse fra beboernes side.

Etablering av lokalet

Det tok noe tid å få lokalene såpass ferdig at det kunne åpnes som et ordinært og funksjonelt tilbud til beboerne i området. Lokalet bar preg av at det tidligere hadde vært benyttet som næringslokale, og det måtte oppgraderes til formålet, som et service- og kontorlokale. Lokalet ligger i 1 etasje og har store vindusflater ut mot gårds plass og gateparti. Slik sett er beliggenheten ideell, også når det gjelder lokalts størrelse, som gjør det mulig å ha flere aktiviteter.

Utgangspunktet i lokalet var to store rom, med tilgang til toalett. Dette ble omgjort til tre rom – et kontorlokale, oppholdsrom/møterom/besøksrom og et kjøkken/møterom. Kjøkken ble også prioritert da det spises og serveres lunsj ved møter etc. Er også praktisk ift dugnader og andre arrangement. Dette arbeidet tok en del tid da vi måtte koordinere arbeidet med eksterne firma/håndverkere og Boligbygg. Noen utfordringer ble det også underveis, som f.eks det elektriske anlegget, som nok ikke hadde vært oppgradert siden bygget ble reist i 1977.

Datatilgangen (bl.a. til bydelens server) tok også en del tid, slik at vi offisielt ikke åpnet før november -08. Lokalet har, utover faste trefftider, også funksjon som kontorlokale for oss 3 som jobber i området og ift det generelle bomiljøet i de kommunale gårdene på Sagene og Torshov.

Videre har vi fått en del møbler og annet utstyr (gjenbruk!) fra andre tjenestesteder og Boligbygg. Noe har vi anskaffet selv, bl.a. kjøkkeninnredning.

Utfordringer ved etablering av lokalene

Vi hadde fra starten av i august, tatt høyde for at det ville ta noe tid før lokalet var såpass ferdig at vi kunne benytte det til prosjektets formål. Dette ville også være en prosess ift hva slags funksjon lokalene og prosjektet er tjent med. Men dette arbeidet tok noe lengre tid enn vi hadde forutsett, og det ble noe frustrasjon i perioder. Vi ønsket jo gjerne å komme i gang så fort som mulig, bl.a. med faste trefftider. Det ble imidlertid gjort mye arbeid også før lokalet ble ferdig. Esmail (og Bettina tom des. 08) var mye i området, og fikk kontakt med beboere. Dette førte til at en kunne utføre en del oppdrag underveis, som hastet. Blant annet fysiske utbedringer av kjeller/bodarealer, inngangsparti, utbedring av postkasser/navneskilt med mer.

Det gjenstår noe arbeid i lokalet, bl.a. avklaring ift nødvendig ventilasjon. Det er luker til ventilasjon, men disse virker ikke. Ventilasjonsanlegget for hele bygget ser ut til å trenge rehabilitering eller utskiftning. Dette er i følge Boligbygg et større og kostbart oppdrag, som vil prioriteres ved en senere anledning. Det er imidlertid nødvendig med ventilasjon for lokalet i mellomtiden (lucker ut mot gateparti). Det er pt dialog med Boligbygg på dette.

Det elektriske anlegget trenger å oppgraderes til dagens bruk, bl.a. med nye kurser for kjøkken og vifter (ventilasjon). Nødvendig skrivetilgang på printer og tilgang til internett for de 2 pc-ene for publikum/beboerne er pt ikke koblet opp. Dette ser ut til å være pga problemer med å finne riktig koblingsalternativ eller lignende.

Bemanning

Det skulle i utgangspunktet være en ansatt i prosjektet, og Esmail ble ansatt i august. Det åpnet seg imidlertid en mulighet for å ansette en til i foreløpig deltidsstilling, da vi så en mulighet for at det kunne være en fordel å være 2 medarbeidere i prosjektet, uten at det var sikkert at denne deltidsstillingen kunne bli forlenget fra jan. -09. En av søkerne til stillingen var villig til å starte på disse betingelsene, men stillingen ble ikke forlenget fra januar.

Bydelens faste bomiljøkonsulenter (Reza og Terje) har også bidratt mye fra starten av. Som kjent har utfordringene, spesielt i Drøbakgt 1, vært store og omfattende ift enkelte beboere og bomiljøet generelt. Etersom det ble kjent at vi tilbrakte mye tid i området, kom det også mange henvendelser, spesielt til Esmail. Både ift fysiske forhold i leiligheter og fellesareal, samt bekymringer for naboer/beboere og klager både på naboer og fysiske forhold.

Fra november -08 har vi hatt faste trefftider, tirsdag/onsdag 13 – 14.00, torsdag 14-17.00, og har lagt opp til at det i denne perioden er 2 tilstede. Vi er selvsagt å treffe utenom denne tiden, men beboerne kan da forvente å treffe en av oss i denne perioden, som vi har informert.

Prioriterte oppgaver fra høsten -08 til sommeren -09

Fra starten av har det vært noen forhold som har skilt seg ut som mest presserende - noe er ferdig mens andre forhold er mer eller mindre vedvarende. Det som tydeligvis hastet mest var en del fysiske og praktiske forhold. Ressursgruppa besluttet å ta tak i dette først, da dette ble uttrykt som et sterkt ønske fra beboerne selv. Ressursgruppa var enig om at det var viktig å prioritere oppgaver som kunne gi raske og synlige resultater til å begynne med, for så å jobbe med mer vedlikeholdssystemer på lengre sikt.

Maling av fellesarealet

Boligbygg satte fort i gang maling av fellesarealet, av flere årsaker. Det var påkrevd, og det ville gi synlige resultater. Trappeløp, inngangsparti og heiser ble utbedret og malt i passende lyse farger og

postkassene fikk også en påkrevd utbedring. Det har ikke vært tilløp til tagging, hærverk eller nedgrising av de malte flatene etter dette! Bortsett fra spredte forsøk på tagging med lighter i heisen og inngangsparti. Beboere opplyser også at det har vært "besøk" utenfra som har vært mest aktiv med taggingen og forsøpling av baktrapper.

Det var imidlertid en episode i vår, der noen postkasser ble "tagget" ned, med navngitte personer og en angivelig signatur. Dette ble ikke fjernet med en gang – men det ble tatt kontakt med en av de som trolig hadde stått bak dette – viste seg å være 3 jenter i tenårene, der en bodde på adressen. Etter noe diskusjon frem og tilbake, ble de enig om selv å fjerne "taggingen" – men at foreldrene helst ikke ble kontaktet. Noe som ble imøtekommet. Et godt eksempel på at det er mulig å ta tak i slike tilløp til tagging og pågående konflikter.

Utbedring/opprydding av kjeller/boder

Forholdene i kjellerbodene var kaotiske. Beboerne var veldig midfornøyde med situasjonen og ønsket å få ordnet opp i dette. Det var så å si ingen kontroll eller system på bodene. Mange var brutt opp, eller fylt opp med søppel/skrot. Det var også mye av dette i fellesarealene/bodarealene. Beboere som nettopp hadde flyttet inn, fikk ikke tildelt bod – det var ingen å tildele eller ledig. Det kom bekymringer fra beboere om personer som oppholdt seg i lokalen, til alle døgnets tider. Lokalene bar også preg av dette, da en kunne finne sneiper, sprøyter, madrasser etc.

Esmail og Bettina (tom des. -09) har i samarbeid med Boligbygg gått systematisk gjennom bodene. Det har vært informert til beboerne om forestående arbeid og ny tildeling av merkede boder. Sammen med bl.a. Servicegruppa fra bydelen har arealene/bodene blitt tømt for skrot/søppel – flere containere. Beboerne har også benyttet muligheten for å kaste saker fra bodene sine. Videre har tomme boder fått nye dører og merking (Gab nr/bolig nr.), slik at det er knyttet en bod til hver leilighet.

Tilgang til bodarealene har også vært forsøkt begrenset. Det ble montert 2 låser, slik at det ikke på nytt skulle utarte med uønsket opphold. Nøklene har det vært mulig å låne fra oss. Det har også vært forsøkt å montere en tidslås, som teknisk sett ikke gikk ved første forsøk, men som skal forsøkes igjen.

Hittil ser dette arbeidet ut til å bære frukter. Bodarealene er ryddige og "bodsystemet" ser ut til å fungere etter intensjonene. Dette arbeidet har tatt en del tid for alle involverte parter.

Samtidig som boder ble merket med bolig nr. (GAB nr.), ble også leilighetene merket med samme nr. Dette er noe som nå er pålagt. Dette har også tatt en del tid, for å bistå og påse at alle leilighetene faktisk blir merket med tilsendt nr.

Merking av postkasser

I samme periode har også postkassene blitt rehabilitert. Tagging og navn skrevet med tusj osv er blitt fjernet – nylakkert. Defekte kasser er skiftet ut. Nye skilt med riktige navn er satt inn. Det ble informert om dette i forkant, slik at beboerne kunne bestille skilt, med riktig/antall navn i husstanden. Dette tok langt mer tid og ressurser enn en kunne forestille seg, før alle ble fornøyd. Navnet skulle være riktig, samt at ikke alle ville at alle navnene i husstanden skulle stå på skiltet – noe som krevde en del administrativt arbeid, samt ikke minst tålmodighet.

Calliganlegget

Har i perioder ikke fungert, både teknisk og ifht merking. Selve tablået ga et kaotisk og tilgriset uttrykk. Navnemerking - der det var merking, så ut til å være tilfeldig, og mange ga melding om at

anlegget ikke virket på sin leilighet. Foruten å være et praktisk problem, er dette også en sikkerhetsrisiko. Ambulansepersonell og hjemmetjenester er avhengig av å få tilgang til bygget/leiligheter osv via et callinganlegg. I samarbeid med BBY og firma som utfører service, ble anlegget oppgradert. Dette måtte gjøres i flere omganger, da det bl.a. viste seg at det var vanskelig å finne riktig "ringeknapp" til hver leilighet. Etter hvert fikk også alle riktig GAB nr her også, med en tavle for de som ønsket sitt navn/navn i husstanden koblet opp mot callinganlegget. Det viste seg også at ikke alle husstandene ønsket navnet/navnene sine ved inngangen/callinganlegget.

Nevnte navn – og nummermerking har tatt mye tid, da det bl.a. har krevd mye samarbeid med beboerne og den enkelte husstand. Det har bl.a. vært vanskelig å få tak i hvor mange som er i husstanden, om de vil ha med alle navnene – helst med riktig navn og at det har vært forskjellige behov ifht dette. Her har Esmail utvist stort skjønn, forståelse, tålmodighet, kreativitet, samarbeid, humor og utvidet arbeidstid.

Gjennomføringen av dette arbeidet har økt kunnskapen om beboerne, hvem de er og hva de er opptatt av. Man har blitt kjent med livet i gården på en helt annen måte enn tidligere.

Generell søppelhåndtering

Søppelhåndteringen har vært et vedvarende problem. Det har i perioder blitt kastet søppel/søppelposer og skrot ut av vindu, rett på bakken, fortau, foran inngangsparti og på taket (4 etg.) av Drøbakgt. 1. Dette er selvsagt til stor sjenanse og irritasjon for beboere som ikke gjør dette (som er i klart flertall). I verste fall er dette også et helse- og miljøproblem. Det bor mange små barn i området, samt at rotteproblemet periodevis har tiltatt. Mange beboere har også "lagret" en del skrot på balkongene, noe som selvsagt i det lange løp er uheldig. I varme sommermånedene kan dette også gi ubehagelige følger for naboer, og ikke minst for den som bor i leiligheten. Kakerlakker og andre smådyr kan ha gode forhold her.

Det har, i samarbeid med BBY, blitt gjort mye for å håndtere dette best mulig. Containere har i perioder vært satt ut for å ta unna det verste. BBY v/vaktmesterfirma kjører rundt hver onsdag og henter søppel/skrot som ligger ved siden av avfallspunktene. (dette er iflg BBY uoffisielt, da kjennskap til dette vil kunne føre til uante mengder av søppel m.m. liggende rundt alle avfallspunktene i de kommunale gårdene). Det er også gitt meldinger om at de private borettslagene i området "dumper" skrot og gjenstander ved de samme punktene. Dette er samme borettslag som klager på søppelhåndteringen fra de kommunale gårdene. Spesielt ser det ut til at et nyoppført nabobygg i Mogata har kastet en del skrot og lignende ved søppelpunktene.

Videre blir det gjort mye på dugnadene både vår og høst. Her er spesielt barna ivrige på samle opp søppel og skrot som ligger rundt. De får selvsagt utdelt nødvendige redskaper og hansker, noe som ser ut til å gjøre det ekstra morsomt. Vi savner en del av de voksne beboerne og foreldrene på disse samlingene – noen kommer ut når grillen er klar. Det er forsøkt å mobiliserer til deltakelse i forkant, og det er gjerne de samme som deltar hver gang.

Utfordringene ved søppelhåndteringen vil nok fortsette – men det gjøres mye for å forhindre forsøpling. Vi er stadig i dialog med BBY for å finne best mulig løsninger for å håndtere dette, uten at ansvaret tas fra beboerne. Det har også blitt mye bedre den siste tiden. Det har også vært samlet mye søppel, sneiper, urin og sprøyter i trappeløp/branntrepp, som har vært preget av å være oppholdssted for ungdom, besøkende etc. Problemet er nå nærmest borte, bl.a. ved samarbeid med renholdspersonal, som kommer 2 ganger i uka.

Renhold i fellesarealene

Boligbygg har hatt en avtale med et firma om rengjøring av trappeløp og inngangsparti – en dag i uka. Det ble fort klart gjennom den faste renholderen at dette var vanskelig å gjennomføre på en forsvarlig måte. Trappeløpet var i perioder svært tilgriset, blant annet med urin, sprøyter/kanyler, sneiper og annet søppel. Mye av dette lå utenfor renholderens oppgaver. Sammen fikk en gjort en grovvask samt funnet rutiner på hvordan best mulig håndtere problemet – blant annet med å hindre at det forsøples videre. Det har også blitt lettere å holde rent i fellesareal, trapper og heis etter at det har blitt malt.

Kakerlakker

Kakerlakker har vært et problem i lengre tid i hele bygget, noe som også har blitt kjent gjennom media. BBY gjennom saneringsfirmaet Anticimex, har i flere omganger forsøkt å få bukt med problemet, uten å lykkes helt. De har bl.a. ikke fått tilgang til enkelte leiligheter, der det muligens har vært mest nødvendig med en sanering. Da kakerlakkene har en stor radius, har det ikke vært mulig å få bukt med hele bestanden. En er avhengig av beboerne i en slik sanering, samt at husstanden selv gjør en del nødvendige praktiske og renholdsmessige grep for å holde unna eller evt. bekjempe skadedyrene. Dette har vist seg å være et ømtålig tema for enkelte, samt en pedagogisk utfordring.

Gjennom et mer systematisk samarbeid med skadedyrfirma og beboerne, har det lyktes å få bukt med det meste av kjente tilfeller av kakerlakkutbrudd. Esmail har laget avtaler med firma og beboere for når sanering skal skje, og ikke minst nødvendig tilgang. Videre er det gitt ut feller fra prosjektets lokaler. Det har ikke kommet nye klager på kakerlakker. Der vi kjenner til at det er forekomster, er det beboere som trenger videre oppfølging fra hjelpeapparat og evt. ny bolig/omsorgsbolig eller lignende. Med andre ord beboere som selv ikke har vært, eller er i stand til selv å forebygge og forhindre kakerlakkproblemet.

Problemet har blitt høyt prioritert, da det har kommet mye klager på dette over lengre tid. Det har også blitt tatt opp i flere fora, med både bekymring og hoderystelse. Kakerlakker er gjerne noe vi her i Norge har forbundet med sørlige breddegrader, og når det har kommet en bestand til Norge og Drøbakgata, har gjerne ”skylden” for dette blitt tilegnet personer som nettopp har sin bakgrunn fra fjernere himmelstrøk. Det bor som kjent mange i Drøbakgata med forskjellig kulturell bakgrunn – uten at vi i dette arbeidet har funnet det formålstjenelig å finne opphavet eller beboere som har ”skyld” i dette. Det vi har erfart er at uansett hvor du kommer fra, er det ingen som liker kakerlakker i leiligheten.

Dugnader

Det har vært gjennomført 2 dugnader – høst og vår, etter at prosjektet startet. I forkant tar det noe tid å mobilisere beboerne til innsats. Det vanlige er at barna er aktiv og at de voksne/foreldrene er noe mer tilbakeholdne – bortsett fra de som er fast på dugnadene. Høstdugnaden ble gjennomført samtidig med utbedringen av bodarealene, og tømningen av søppel i bodene. Dette førte til flere containere enn vanlig.

Vårdugnaden ble gjennomført over 2 dager, i samarbeid med Sagene samfunnshus. Den ene dagen var en tradisjonell dugnadsdag, med kasting og plukking av søppel osv., mens dag 2 ble lagt til aktiviteter på Sagene torg – sykkelverksted, ansiktsmaling, hoppemadrass og andre aktiviteter for barna. Dugnadene, selv om ikke alle deltar, viser seg å være et samlende ”prosjekt” – mange deltar, en får kastet mye søppel, ulike tjenester fra bydelen og Boligbygg samarbeider, barna i området samarbeider og med grillmat til slutt – både halal og helnorsk. Brannvesenet var også innom – ikke

for å slukke grillen ! – men på en liten ”øvelse” med stigebil som var populært blant barna. Det ble også kursing i brannslukking med pulverapparat.

Henvendelser i lokalet

Fra starten av kom det mange henvendelser – de fleste dreide seg om fysiske forhold i leilighetene og fellesarealene/heiser. Disse ble samlet, og det ble gjort avtale med driftsavdelingen på Boligbygg om faste dager med evt. befaringer, der det var påkrevd. Eksempler på henvendelser;

- Utbedringer av kjøkken, bad, elektrisk anlegg
- Heisstopp, callinganlegg, ventilasjon
- Sjøppel i oppganger, på tak og andre steder i fellesareal/uteområder
- Besøkende som ringer på flere ringeknapper, eller tar seg inn i gården når en åpner inngangsdøren
- Generelt vedr. husordensregler; støy, bråk, søppelhåndtering, oppbevaring av gjenstander i Oppgangen osv.
- Sanering av kakerlakker
- Klager og bekymringer over naboer/beboere – både voksne og barn

Henvendelsene har avtatt siden prosjektet startet. Boligbygg har også satt i gang flere utbedringer både i leilighetene og fellesareal, blant annet har flere fått nytt kjøkken. Det har også vært gjennomført flere befaringer fra leverandører – Hafslund på det elektriske anlegget, Antisimex med skadedyrkontroll, utbedringer av callinganlegg/ringetablå, runder med brannvesenet og bedre renholdsrutiner. Se for øvrig egen liste for utbedringer.

Det viser seg å ta tid med å sette i gang befaringer, gjennomføre hjemmebesøk og følge opp henvendelser. Der det er flere involvert må det koordineres med tid som passer, og følges opp i ettertid når det blir nødvendig. Lokalets nærhet til bomiljøet/nærmiljøet gjør det naturlig å ta imot henvendelser – noe som er en ressurs, men som også kan være sårbart vedr. uklare forventninger fra beboernes side om hva en slik rolle kan utfylle.

Meglingsmøter/stormøter

På bakgrunn av henvendelser fra beboere, både i Drøbakgt. 1 og en kommunal nabogård, ble det invitert til et meglingsmøte mellom parter som hadde vært involvert i en hendelse utenfor inngangene til gårdene. Dette skjedde på en søndag i slutten av mai. Episoden var en konflikt mellom barn fra 2 familier som utartet. Naboer ble berørt samt at politi ble tilkalt. Ca 20 personer, bl.a. representanter fra skole og politi deltok på dette stormøtet. Se for øvrig eget notat fra møtet.

Beboermøter og andre møter

Det har blitt avholdt beboermøter i forhold til avklaring av hva som bør prioriteres av utbedringer, tiltak for barn, mangler ved bomiljøet etc. – og det er egne referat på dette.

Mye av det som går igjen, er det som er nevnt i rapporten. Det er viktig å få beboerne på banen i forhold til ulike tiltak, utbedringer osv, som vil berøre bomiljøet – ikke minst for beboernes videre engasjement i eget bomiljø/nærmiljø. Flere har uttrykt, med overraskende optimisme – som de selv sier, at det har blitt bedre å bo i gården og at utbedringer ikke har blitt tilgriset på nytt.

De har også blitt avholdt møter vedrørende Salto samarbeidet i OiØ bydelene der en har fokus på oppvekstmiljøene til barn og unge i kommunale gårder for bydelen i Oslo indre øst – som for denne bydelen er Drøbakgt 1. I denne sammenheng har det også blitt avholdt møter med flere av barna i gården, der de har fått komme med ønsker og meninger ift bomiljøet, nærmiljøet og tilbud som mangler. Dette er en prosess som pågår.

Samarbeid

Prosjektet er avhengig av å samarbeide med andre tjenester, leverandører og ikke minst beboerne og ildsjeler (Nabokomiteen). Det har i perioden naturlig nok vært mest samarbeid med beboerne, boligkontoret og Boligbygg, men det har også vært samarbeid og kontakt med en rekke andre tjenester og instanser – alle nevnt, ingen glemt;

- Enhet for bærekraft, kultur- og nærmiljøavdelingen i bydelen
- Sagene samfunnshus
- Salto – ”Sammen lager vi et trygt Oslo”, der Drøbakgt. 1 er bydelens lokale tiltak
- Bydelspolitiet
- Ulike leverandører av varer/tjenester gjennom Boligbygg.
- Servicegruppen, Sosialtjenesten – bidratt med oppussing av lokale, rydding av boder m.m.
- Andre tjenester i bydelen som har tilknytning til adressen

Samarbeidet med Boligbygg har i stor grad vært ift til fysiske utbedringer av eiendommen, både fellesareal og leiligheter og pågående søppelhåndtering. Videre har det vært en del naboklager og bekymringer som går på boforholdet, som nevnt.

Fra januar -09 har det også vært en del samarbeid med Boligbygg ift nye forskrifter om Universell utforming – som i korte trekk dreier seg om en hensiktsmessig og helhetlig planlegging av uteareal og fellesareal. (Nå et internasjonalt begrep for utformingen av våre omgivelser).

Det har vært samarbeid med rådgiver fra Boligbygg vedrørende pågående prosjekt ved HiO, der Drøbakgt. 1 har vært med. Fokus har vært på barnas bomiljø, hovedsakelig i alderen 6-10 år. Det er et samarbeid med landskapsarkitekt for å se på uteområdet/fellessarealenes mulighet for lekeplasser osv. Det er også planlagt utbedringer av trappeløp og inngangsparti i denne sammenheng.

Erfaringer og utfordringer

Utover det som er tatt med av erfaringer under punktene som er nevnt – har arbeidet gitt gode erfaringer i forhold til å jobbe helhetlig med et bomiljø tilknyttet et nærmiljø. Prosjektet har i utgangspunktet blitt koblet til utfordringene i Drøbakgt. 1 – men det er selvsagt viktig å se nærmiljøet i sin helhet. Barnas oppvekstmiljø er knyttet til flere adresser i området – noe som meglingsmøtet er et godt eksempel på.

Det har vært viktig å støtte opp om reell deltakelse fra beboernes side, både ifht fysiske og sosiale forhold ved bomiljøet samt støtte beboerorganiseringer og ikke minst barnas deltakelse i ulike sosiale aktiviteter i bomiljøet. I denne sammenheng har det vært helt nødvendig å være tilstede – med et passende lokale.

I forhold til målsettingen ved prosjektet – i korte trekk bomiljøarbeid i praksis, så har arbeidet strekt seg fra praktiske oppgaver som for eksempel å male over tagging til å arrangere og invitere til beboermøter, meglingsmøter og annen bistand ifht konflikthåndtering. Arbeidet inkluderer med andre ord svært så håndgripelige og konkrete fysiske og sosiale tiltak.

En annen viktig erfaring som er gjort; - det har også vært en utfordring å forholde seg til et tjenesteapparat som heller ikke alltid er like samstemt som vi kanskje liker å tro.

Erfaringer har også vist at det er mulig å få til samarbeidsstrukturer på tvers av ulike tjenester, som tidligere har vært mangelfull eller fraværende. I denne sammenheng støtter vi også opp om erfaringene gjort fra Miniprojektet, Drøbakgt 1.

Utfordringer videre vil da både være i forhold til å bistå beboerne og bomiljøet, samt innad i tjenesteapparatet;

- Fortsette å utvikle samarbeidet med involverte parter – og evt. få til et tettere samarbeid med BoU avdelingen.
- Samarbeid ifht. nødvendige fysiske utbedringer av eiendommen.
- Fokus på barnas bomiljø/nærmiljø – de fysiske forholdene i Drøbakgata og nærområdet setter noen begrensninger for utfoldelse, men mye kan gjøres.
- Tydeligere og bedre søppelhåndtering – i samarbeid med beboerne og Boligbygg.
- Avklare brannvern i gården, sammen med Boligbygg og brannvesen.
- Gode og forutsigbare rutiner på renhold og vaktmestertjenester - som har bedret seg.
- Avklare klagesaker/naboklager og pågående bekymringer for naboer og andre beboere som blir henvist/gjort til kjenne.
- Få ut hensiktsmessig informasjon til beboerne om rettigheter og plikter ifht. husordensregler og boforholdet generelt.
- Beboerorganisering og mobilisering ifht det fysiske og sosiale bomiljøet – og som kan ha overføringsverdi til generelt bomiljøarbeid både i bydelen og andre bydeler.

For ytterligere og mer detaljerte opplysninger vedrørende arbeidet som har vært utført, er det bare å ta kontakt med driftsavdelingen ved Boligbygg og Bomiljøtjenesten, Boligkontoret, Bydel Sagene.

Oslo, Bydel Sagene, juni 2009

Ressursgruppa

BAU- sak 10/16

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/4

Saksbeh:
Iben van den Berg

Dato: 01.02.2010
Arkivkode:
321.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Barne- og ungdomsrådet	16.02.2010
Barne - og ungekomiteen	18.02.2010
Bydelsutvalget	25.02.2010

Orientering om barneverntjenestens arbeid med ettervern.

Bakgrunn for saken

I perioden fra 2000 til 2005 økte bruken av ettervern på nasjonalt nivå med 62 prosent. Nyere forskning viser at det på mange måter går nokså dårlig med barnevernsbarna. Samtidig går det fram at ungdommer som får ettervern, klarer seg bedre enn de som ikke får det. Det har over lang tid vært et økende fokus på ettervern, noe som også gjenspeiler seg i de siste endringene i barnevernloven.

Utviklingen i bydel Sagene viser samme utviklingstrekk som landet for øvrig, med en markant økning i antall unge som mottar ettervern, og økt internt fokus i barneverntjenesten på gruppen fra 18 til 23 år.

Tabell 1: Antall unge i bydelen i gruppen 18-23 år med barneverntiltak

	2007	2008	2009
Antall med tiltak	35	35	47

Organisering og lovverk

Barneverntjenestens arbeid er hjemlet i Lov om barneverntjenester av 17. juli 1992. Tiltak hjemlet i loven kan iverksettes for barn under 18 år. Hvis barnet samtykker kan tiltak som er iverksatt før barnet fyller 18 år, opprettholdes eller erstattes av nye tiltak. Loven ble i 1998 utvidet til å gjelde tiltak fram til 23 år mot tidligere 20 år. Bakgrunnen for denne utvidelsen var at barneverns klienter ofte er i en spesielt utsatt og vanskelig situasjon sammenlignet med andre ungdommer.

Endringene i Lov om barneverntjenester av 19. juni 2009 ga føringer i retning økt fokus på ettervern. Endringene pålegger barneverntjenesten at opphør av tiltak ved fylte 18 år, eller avslag på søknad om tiltak etter fylte 18 år, skal begrunnes i barnets beste. Videre anbefaler departementet at ungdom som takker nei til ettervern skal kontaktes når de fyller 19 år for å høre om de likevel ønsker å motta tiltak.

Ungdom som mottar ettervern kan grupperes i fire:

1. ungdom som bor hjemme
2. ungdom som har bodd hjemme og skal flytte for seg selv
3. ungdom som kommer fra institusjon

4. ungdom som kommer fra fosterhjem.

I god tid før ungdommen fyller 18 år, starter barneverntjenesten en dialog om videre tiltak. Hva dette innebærer vil variere fra ungdom til ungdom: For en ungdom som bor i fosterhjem kan alle (for eksempel ungdommen, foreldre, fosterforeldre og barneverntjenesten) være enige om at ungdommen blir boende i fosterhjemmet til han eller hun har fullført videregående skole. I slike saker innebærer det at ungdommen som fyller 18 år ikke nødvendigvis opplever noen større forskjell i hverdagen. Enkelte institusjonsplasseringer videreføres også utover 18 årsdagen. Hvis ungdommen er plassert uten samtykke på grunn av atferdsproblemer, kan et vedtak gjelde i 12 måneder fra vedtaket fattes, også når de 12 månedene strekker seg etter myndighetsalder.

En ikke ubetydelig gruppe av ungdommer med barneverntiltak som nærmer seg 18 år, har hele sitt fokus på at når de blir myndige, kan og vil de bestemme alt selv. Noen er bestemte på "å skrive seg ut" og avslutte kontakten med barnevernet. De er således i utgangspunktet ikke innstilt på å planlegge videre tiltak sammen med barneverntjenesten, og tiden rundt 18-årsdagen kan bli preget av uforutsigbarhet og uro før nye tiltak er på plass. I slike tilfeller må barneverntjenesten utvise smidighet og tålmodighet for å kunne hjelpe ungdommen best mulig i forhold til hans eller hennes behov.

For en del av ungdommene som har bodd i fosterhjem, kanskje i mange år utenfor Oslo, vil det være naturlig å etablere seg i nærheten av fosterforeldrene og det lokalmiljøet der de har vokst opp. Ettervern for disse må ta utgangspunkt i ressursene i nettverk og lokalmiljø i den enkelte sak. For de som har sin primærtilknytning til familie og nettverk i bydelen er det mer naturlig å etablere seg i bydelen ved hjelp av lokale tiltak.

Tiltakene beskrives i en tiltaksplan som utarbeides i samarbeid med ungdommen, og eventuelle andre. Hvis ungdommen ikke får tilbud om ettervern, eller hvis ungdommen ønsker andre tiltak enn det han eller hun får tilbud om ut fra barnevernfaglige vurderinger, informeres ungdommen om sin rett til å klage. Hvis ungdommen ønsker det, bistår barneverntjenesten med klagen. Fylkesmannen er klageinstans.

Samarbeid i bydelen

Barneverntjenesten er organisert i en modell med tre grupper: barnegruppe, ungdomsgruppe og fosterhjemsgruppe. De to første jobber med undersøkelse og tiltak, den siste jobber med barn i fosterhjem. Ungdommer fra 18-23 fordeler seg derfor på både ungdomsgruppa og fosterhjemsgruppa. Ungdomsgruppa jobber i hovedsak med tiltak i bydelen, mens fosterhjemsgruppa i større grad følger opp ungdommer utenfor Oslo.

Det er etablert samarbeidsfora mellom aktører i bydelen for å sikre ungdommens behov i den sårbare overgangsfasen til et selvstendig voksenliv:

1. Bosettingsteam: Skal ha et overordnet perspektiv på helhetlig tiltakskjede for ungdom som har eller har hatt kontakt med barnevernet i bydelen. Teamet skal ta initiativ til å utforme overordnet retningslinjer for arbeidet med målgruppen. Deltakere er sosialtjenesten, boligseksjonen, arbeids- og helseseksjonen, oppfølgingsseksjonen, ungdomstiltakene og barneverntjenesten. Alle representert ved leder. Møtet skal være beslutningsdyktig.

2. Ungdomsteam: Faste møter for å drøfte og planlegge arbeid i enkeltsaker med fokus på å være i forkant. Drøfte og utveksle informasjon om generelle problemstillinger og utviklingstendenser. Deltakere fra utviklingssenteret, ungdomskollektivene og barneverntjenesten. Åpent for alle saksbehandlere.
3. Samarbeid i bydelen om særskilt kostnadskrevede ungdommer. Det innkalles til ad hoc møter i enkeltsaker for å løse behovene til ungdommer med spesielt store og sammensatte behov. Deltakere fra relevante tjenester på ledernivå. Møtet skal være beslutningsdyktig.
4. Samarbeid mellom barneverntjeneste og sosialtjenesten i enkeltsaker. Når en ungdom skal overføres til sosialtjenesten, eller sosialtjenesten og barneverntjenesten skal samarbeide om å følge opp en ungdom tar saksbehandler hos barneverntjenesten direkte kontakt med saksbehandler hos sosialtjenesten. Det er utarbeidet rutiner og samarbeidsavtaler.

Samarbeid mellom Utviklingssenteret og barneverntjenesten

For ungdom i overgangfasen til voksenlivet er det å ha et dagtilbud, det være seg en type jobb eller skoleplass, helt avgjørende for utviklingen videre. Samtidig har de mest sårbare ungdommene størst risiko for å falle ut av skole/dagtilbud. Et tett og effektivt samarbeid mellom Utviklingssenteret i bydelen og barneverntjenesten er derfor absolutt nødvendig for å følge opp ungdommer innenfor barnevernet.

I BU-sak 05/74 redegjorde Utviklingssenteret for sitt arbeid med ungdom henvist fra sosialtjenesten og barneverntjenesten. De beskrev den gangen ungdommene henvist fra barneverntjenesten som *"ungdommer med omfattende bistandsbehov. Noen av disse vil kunne mestre et arbeid på sikt, forutsatt at de får kontinuering riktig hjelp og veiledning. Flere av disse har søkt videregående opplæring. Spørsmålet er om disse ungdommene klarer å nyttiggjøre seg tilbudet i videregående skole – ikke minst med tanke på oppmøte. Disse ungdommene trenger tilrettelagte, fleksible tilbud, hvor de får trene seg på ferdigheter som er helt nødvendige for å klare skole og arbeid. For noen må tilbudet starte med oppmøtetrening med vekking og henting, ruskontroll og hjelp til å kontakte øvrig hjelpeapparat for psykiatrisk bistand. Andre trenger arbeidstrening som synliggjør sammenhengen mellom innsats og pengeutbetaling. Noen av ungdommene, som har strevd med skolefagene, vil trenge tilrettelagt arbeidspraksis hvor mestringsopplevelse står i fokus. Flere av ungdommene vil ha behov for langvarig attføring. Felles for disse ungdommene er at de periodevis ikke møter, og de gir ofte ikke beskjed om årsak"*.

Utviklingssenteret pekte videre på følgende suksesskriterier for arbeid med ungdom med store hjelpebehov:

- *"Øyeblikkelig action, gjerne hensvisning på timen.*
- *Konkret tilbud om arbeidstrening/opplæring fra i morgen – som tilrettelegges etter behov.*
- *Konsekvent stående tilbud, uansett oppmøte.*
- *Tiltakskonsulent jobber inn mot systemer for å tilrettelegge, men skaper også tilbud her og nå i påvente av systemtilpasning.*
- *Tiltakskonsulent er styrende, voksne og myndige i møte med ungdommene.*
- *Tett oppfølging/henting – Vi henger på!"*

I de årene som har gått siden ovennevnte redegjørelse, har både Utviklingssenteret og barneverntjenesten videreutviklet sine tiltak og måten vi samarbeider på. Erfaringene som er gjort siden den gangen, har bekreftet Utviklingssenterets beskrivelse – både i forhold til beskrivelsen av denne spesifikke gruppen og hva som skal til for å oppnå resultater.

Fra Utviklingssenteret er det spesielt én person som arbeider med oppfølging av barnevernets ungdommer. Denne jobber i tråd med de ovennevnte suksesskriteriene, så langt som overhodet mulig. Det er et tett og godt samarbeid mellom Utviklingssenteret og barneverntjenesten, med faste samarbeidsmøter. I tillegg er det lav terskel for å ta kontakt i forhold til nye ungdommer, og hyppig kontakt når begge instansene er inne i bildet.

I 2009 ble det opprettet en prosjektstilling i samarbeid mellom sosialtjenesten og barneverntjenesten for å følge opp ungdommer fra barnevernet som skal etablere seg i egen bolig. Stillingen er lagt til sosialtjenestens tiltaksseksjoner og samarbeider tett med Utviklingssenteret. Formålet er å sikre at målgruppen i størst mulig grad får dekket sine behov for hjelp ved en mer samordnet og helhetlig oppfølging. Oppfølging av disse ungdommene ville ellers i stor grad blitt gjennomført ved bruk av private aktører, og det antas videre at bydelen vil komme bedre ut økonomisk ved å organisere oppfølgingen på denne måten.

Tabell 2: Antall unge med barneverntiltak i gruppen 18-23 år fordelt på dagtilbud

	Skole	Jobb	Tilrettelagt tilbud	Uten dagtilbud*	Annet**
Antall	22	5	8	7	5

* Uten dagtilbud innebærer ikke at ungdommene ikke har ett eller flere tilbud, men at de ikke benytter seg av noen tilbud.

** Kategorien "annet" inneholder fødselspermisjon, innleggelse på psykiatrisk sykehus og asylsøker med avslag på søknad om skoleplass.

Som tabell 2 viser, går de fleste av ungdommene som mottar ettervern enten på skole eller de er i ordinær eller tilrettelagt jobb/praksis. På bakgrunn av den erfaring og kunnskap barneverntjenesten opparbeider i den daglige kontakten med hver enkelt ungdom og systemet rundt, er det rimelig å anta at flere ville falt ut av skole eller jobb uten ettervern. Imidlertid vet vi at det å ha en fast aktivitet er avgjørende for utviklingen mot et selvstendig voksenliv, og barneverntjenesten er bekymret for den gruppen som vi pr. i dag ikke klarer å gi et tilbud som de klarer å benytte seg av. Å minske denne gruppen så mye som mulig er en viktig og betydelig utfordring for barneverntjenesten og samarbeidspartnerne framover.

Tiltak for ungdom fra 18-23

Fosterhjem:

En relativt stor gruppe av ungdommene mellom 18 og 23 bor i fosterhjem. For fosterbarna er det viktig å få muligheten til å bli boende utover 18 år. Dels for å sikre at de fullfører videregående skole så langt det er mulig, dels fordi ungdommer gjerne trenger noe mer tid før de klarer seg selv. Dette gjelder ungdommer generelt og ungdommer fra barnevernet spesielt, både på grunn av de erfaringene de har med seg, men også fordi mange av dem ikke har den støtte fra foreldre og annen familie som mange andre har. Noen få ungdommer ønsker å flytte fra fosterhjemmet når de blir 18 år. Barneverntjenesten forsøker da å motivere dem til å bli boende i hvert fall til fullført videregående.

Ungdomskollektivene:

Ungdomskollektivene er et bydelens botilbud for ungdom i alderen 15-23 år. Barneverntjenesten fatter vedtak om kontaktperson og eventuelt stønad til livsopphold. Det er faste prosedyrer på inntak og oppfølging. Målgruppen er ungdom som har et dagtilbud, og ikke omfattende rus- eller andre atferdsproblemer. Tiltaket samarbeider tett med NAV og Utviklingssenteret. Ungdomskollektivene er delt i Fase 1 med fire plasser og Fase 2 med tre plasser. I Fase 1 bor det to miljøarbeidere, og de har en tilsynsordning hver kveld og natt. I tillegg har hver ungdom sin kontaktperson. Gjennomsnittlig botid i FASE 1 er 1,5 år.

Fase 2 er for ungdommer med god boevne og som er i stand til å klare seg selv med mindre oppfølging. Ungdommene bor i separate leiligheter, hvor bydelen står som leietaker og det etableres egne leiekontrakter med hver ungdom.

Etablering på egen hybel:

Enten ungdom kommer fra institusjon, fosterhjem, ungdomskollektivene eller hjemmefra bistår barneverntjenesten med etablering på egen hybel. I en typisk sak kan barneverntjenesten gi tilskudd til for eksempel husleie og strøm, og evt. livsopphold. I tillegg kan det være tiltak på støttekontakt eller lignende.

Økonomi:

I tillegg til ovennevnte tiltak kan barneverntjenesten ha andre økonomiske tiltak i enkeltsaker. For eksempel tilskudd til livsopphold for ungdom som bor hos slektninger, tilskudd til samvær med familien og fritidsaktiviteter.

Råd og veiledning:

Mange av ungdommene fra 18-23 mottar ulike tiltak innenfor kategorien råd og veiledning. Det kan være støttekontakt (se tabell 2), kontaktperson, fortsatt kontakt med fosterforeldre eller besøkshjem, samtaler med saksbehandler etc. Dette er viktige tiltak for å bistå ungdommene i forhold til problemstillinger som dukker opp på veien mot selvstendighet.

Tabell 3: Omfang av tiltak for unge i alderen 18-23 år

	2007	2008	2009
Tiltak i hjemmet	9	10	17
Fosterhjem	10	10	6
Forsterket fosterhjem	2	2	7
Institusjon	4	4	6
Hybel	10	9	11
SUM	35	35	47

Kilde: Bydelens årsstatistikk

Forskingskunnskap om ettervern

Hvordan går det med barnevernsbarna?

Nasjonal og internasjonal forskning viser at barnevernsbarna kommer dårligere ut med hensyn til faktorer som for eksempel utdanning, inntekt, sosialhjelp og arbeidstilknytning, sammenlignet med personer som ikke har vært i barnevernet.

En av de viktigste årsakene til at det går dårlig med barneverns klientene er at de har et svært vanskelig utgangspunkt, med dårlige levekår og ofte utsatt for omsorgssvikt og mishandling.

Foreldrene til barnevernsklinter har bl.a. lavere utdannelse, lavere inntekt og flere er avhengig av sosialhjelp enn sammenlikningsutvalget. Barnevernsbarna er således en selektert gruppe som har et mye dårligere utgangspunkt enn resten av befolkningen.

De store forskjellene mellom barnevernsbarn og sammenlikningsutvalg tyder på at barnevernet klarer å fange opp de aller mest vanskeligstilte barna. Dette underbygger barnevernets legitimitet.

Virker ettervern?

- NOVA gjennomførte i perioden 1990-2005 en studie om barnevernsklinter i Norge hvor de blant annet har sett på sammenhengen mellom ettervern og positive voksenkarrierer. De har benyttet variablene utdanning, inntekt, sosialhjelp og arbeidsledighet for å definere voksenkarrierene. Studien viser at *"klinter som fikk ettervern, hadde 47 prosent høyere odds for å få en vellykket karriere enn de som ikke fikk ettervern"*.
- Lav eller mangelfull utdanning samt helseproblemer ser ut til å være en viktig kilde til senere problemer. At barneverntjenesten og NAV/sosialkontor har fokus på disse feltene, utvikler sine metoder og samarbeid vil derfor forebygge problemer senere i barnevernsbarnas liv.

Vurdering av behov for ettervernstiltak gjøres ved oppnådd myndighetsalder, altså langt tidligere enn overgangsfasen for ungdom flest. Dette er et paradoks når vi vet at barnevernsungdom generelt står dårligere rustet og er mer sårbare enn ungdom uten kontakt med barnvernet. Flere undersøkelser viser at å forlenge tiden før ungdommen flytter for seg selv gir bedre utfall. Imidlertid halveres årlig antall ettervernsklinter for hvert år etter fylte 18 år ifølge nasjonale tall. Tallene for bydel Sagene indikerer den samme utviklingen, se tabell 4. Det er således en svært liten andel ungdommer over 20 år som mottar ettervern. Samtidig tilsier levekårsutfallene for ettervernsungdom at også de over 20 år i stor grad har behov for oppfølging, noe som tilsier behov for økt fokus også på de eldste ungdommene.

Tabell 4: Fordeling etter alder (pr. 31.12.2009)

	18-19 (f. '91)	19-20 (f. '90)	20-21 (f. '89)	21-22 (f. '88)	22-23 (f. '87)	SUM 18-23
Tiltak i hjemmet	9	4	1	2	1	17
Fosterhjem	1	1	3	0	1	6
Forsterket fosterhjem	5	1	0	0	1	7
Institusjon	2	2	2	0	0	6
Hybel	4	2	3	1	1	11
SUM	21	10	9	3	4	47

- Kjønn ser ut til å ha en viss betydning for hvordan det går med barnevernsungdommene. Imidlertid er det ikke entydige funn i retning av at gutter klarer seg bedre enn jenter eller omvendt. Det er heller ikke klare funn som tilsier at det ene kjønn i større grad mottar ettervern enn det andre. Som tabell 5 viser har fordelingen mellom gutter og jenter som mottar ettervern i bydelen vært noenlunde likt fordelt de fram til siste år, hvor vi fikk en markant økning av gutter med tiltak fra barneverntjenesten. Pr. dags dato er det ikke klart om utslaget er tilfeldig, eller om det skyldes bestemte faktorer.

Tabell 5: Fordeling etter kjønn

	2007		2008		2009	
	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter
Tiltak i hjemmet	8	2	5	5	11	6
Fosterhjem	5	5	7	5	10	3
Institusjon	2	1	3	1	3	3
Hybel	4	1	3	6	6	5
SUM	19	16	18	17	30	17

- Tid er en sentral faktor i arbeidet med ettervern innenfor barnevernet. Det innebærer flere ting: Det er avgjørende at ansatte i barnevernet har tilstrekkelig tid til å arbeide med ettervern. (Det er påpekt en risiko for at saker med små barn prioriteres på bekostning av større barn i en arbeidshverdag med begrensede tidsrammer). Herunder kommer arbeidet for å motivere ungdom som er ambivalente til ettervern til å ta imot et tilbud når det vurderes at de er i behov av det. Ungdom selv uttrykker ofte en generell ambivalens i forhold til barnevernet. På den ene siden ønsker de hjelp og støtte, på den andre siden vil de helst ikke vedkjenne seg at de får hjelp fra barnevernet. For å kunne gi ungdommen den oppfølgingen de har behov for, er det i slike situasjoner ofte nødvendig å gi ungdommen tid til å modne sin beslutning.
- Det er videre viktig at ungdommen gis tid til å gjennomføre overgangsfasen i sitt eget tempo. Det vil si at barneverntjenesten ikke har urealistiske forventninger til hva ungdommen skal klare.

Oppsummering og konklusjon

- Omfanget av ettervern for barnevernsbarn har økt de siste årene. Nasjonale tall samsvarer med tall i bydelen.
- Endringene i Lov om barneverntjenester av 19. juni 2009 ga føringer i retning økt fokus på ettervern. Selv om ungdom fortsatt ikke gis rett til ettervern, er det sannsynlig at endringene vil styrke ungdommens "forhandlingsposisjon" gjennom endret praksis.
- Forskning viser at voksne som har hatt kontakt med barnevernet kommer dårligere ut på en rekke faktorer enn andre.
- Forskning viser videre at det går bedre med de som har mottatt ettervern enn de som ikke har gjort det.
- Politiske føringer/lovendringer, forskning og erfaring viser at omfanget av ettervern skal og bør øke. Dette gjelder både i forhold til hvor stor andel av barnevernsbarna som får ettervern, omfanget av tiltakene og varigheten av tiltak.

Forslag til vedtak:

Saken tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

PAU - sak 10/17

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/1

Saksbeh:
Bård Hjelde,

Dato: 03.02.2010
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet	15.02.2010
Helse- og sosialkomiteen	18.02.2010
Bydelsutvalget	25.02.2010

Tilsynsutvalg 1 - Årsrapporter Sagenehjemmet og Akerselva sykehjem. Anmeldt tilsyn Sagenehjemmet 17.12.09

Tilsynsutvalget har utarbeidet årsrapporter for Sagenehjemmet og Akerselva sykehjem. Utvalget har også utarbeidet rapport fra anmeldt tilsynsbesøk i Sagenehjemmet 17.12.09.

Rapportene har vært lagt fram for Sykehjemsetaten som ikke har noen merknader til rapportene.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Årsrapporter fra Sagenehjemmet og Akerselva sykehjem og rapport fra anmeldt tilsyn i Sagenehjemmet den 17.12.09 tas til orientering

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Årsrapporter fra Sagenehjemmet og Akerselva sykehjem
Rapport fra anmeldt tilsyn i Sagenehjemmet 17.12.09

Protokoll fra møte i TILSYNSUTVALG 1 i Bydel Sagene

I. Institusjon: SAGENEHJEMMET

Møtedato: 2009

Medlemmer:

Rudolf Neverdal, Toril Knatterød, Varamedlem Wenche Smeby og undertegnede.

ÅRSRAPPORT

Det har avholdt fire besøk hvorav to anmeldte henholdsvis den 11.06 og 17.12. To uanmeldte foretatt den 26.02 og 01.10.

Tilsynet har vært på besøk i alle avdelinger fikk snakket med ledere og personalet. Har også fått snakket med beboere ved tre anledninger.

Det har forekommet noen interne klager fra pårørende på beboere, dette har sykehjemmet tatt hånd om på eget initiativ.

Har vært snakket en del om tjenestekjøpsavtalen gjennom året. Teknisk sett har alle etasjer fått hver sin flatskjerm og hoveddøren har det vært noe problemer med ellers intet å bemerke annet at Gerica ikke er installert ved sykehjemmet.

Det har også vært en del kulturtilbud i regi av SYE i løpet av året.

Utvalget har også fått benyttet seg av kantinen både til middag og lunsj.

Underskrift av tilsynsutvalget:

Sveinung H. Haugen
Leder

(Elektronisk signert)

NB! Protokollen er lagt fram for institusjonens leder for korrigering av eventuelle faktiske feil.

Kopi: Bydelsutvalget ved bydelsadministrasjonen

Protokoll fra møte i TILSYNSUTVALG 1 i Bydel Sagene

I. Institusjon: AKERSELVA SYKEHJEM

Møtedato: 2009

Medlemmer:

Toril Knatterød, Rudolf Neverdal, varamedlem Wenche Smeby og undertegnede.

ÅRSRAPPORT

Det er avholdt tre besøk hvorav ett anmeldt den 28.05 og to uanmeldte henholdsvis 27.02 og 01.10. 4. og siste besøket kunne ikke la seg gjøre grunnet ferieavvikling (juleferie).

Tilsynet har foretatt bare fire avdelinger grunnet tidspress og noe stort sykehjem. Vi har snakket med beboere, avdelingsledere, personalet og studenter i løpet av året.

Teknisk sett har blitt skiftet ut sengealarmer og fått pusset om en del felles lokaler. Det har vært arrangert flere kulturtilbud i regi av SYE i løpet av året.

Ny Hospice avdeling i samarbeid med Lovisenberg sykehus ble åpnet høsten-09.

Underskrift av tilsynsutvalget:

Sveinung H. Haugen
Leder

NB! Protokollen er lagt fram for institusjonens leder for korrigerings av eventuelle faktiske feil.

Kopi: Bydelsutvalget ved bydelsadministrasjonen

Protokoll fra møte i TILSYNSUTVALG 1 i Bydel Sagene

I. Institusjon: SAGENEHJEMMET

Møtedato: 17.12.09

Møtestart kl.: 15.00   Besøksnr.: 04/2009   Anmeldt: X   Uanmeldt:

Tilstede fra tilsynsutvalget:

Toril Knatterød, Sveinung H. Haugen, Wenche Smeby

Forfall: Rudolf Neverdal

Tilstede fra institusjonens administrasjon:

Anne – Marie Kullerud

Kort sammendrag av informasjonen:

Snakket en del om tjenestekjøpsavtalen, fravær og noe teknisk ting bl.a om renhold.

- Tjenestekjøpsavtalen med bl.a om Pensjon er enda ikke helt på plass . Er i fortsatt forhandlingsrunder, tre hitill.Selv med utspill fra helsebyråden tidligere i høst om at dette var på plass. Dette gjelder totalt 11 sykehjem.
- Det har vært mange kultur tilbud denne høsten i regi av SYE i kveld skal Vidar Lønn Arnesen m.m spille og synge.
- Det har også vært de vanlige juletilerstellinger for ansatte, beboere.
- Trivsel blant ansatte er meget bra. Har ledermøte en gang i uken og tillitsvalgte en gang i måneden.

1. Kort sammendrag av informasjonen:

Det ble ikke tid til besøk på post denne gangen grunnet tilstelning for beboere.

4. Bedømmelse av tekniske hjelpemidler

Det har ikke vært noe spesielle avvik på renhold. Husøkonom tar opp dette etterhvert. Det ble bemerket at hoved døren var ikke helt i stand, men dette skulle ses på.

7. Helsefaglige forhold:

Fraværet ligger på under 7%. Ekstravaktene går ikke på egenmeldinger, disse må fremvise legeerklæring/sykemelding (avtale med fagforeningene)

8. Har utvalget snakket med beboerne?   Ja: Nei: X

11. Andre merknader (f.eks. forhold/ting som bør rettes/fornyes):

Se over vedrørende tjenestekjøpsavtalen. Gericar er ikke installert ved hjemmet i alt ni sykehjem har ikke fått installert dette.

III. Referatet er godkjent av utvalget ved møtets avslutning. Møtet hevet kl.: 16.15

Underskrift av tilsynsutvalget:

Sveinung H. Haugen
Leder

Torill Knatterød
Medlem

Wenche Smeby
Vara

(Elektronisk signert)

NB! Protokollen er lagt fram for institusjonens leder for korrigerings av eventuelle faktiske feil.

Kopi: Bydelsutvalget ved bydelsadministrasjonen

121- sak 10/18

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/167

Saksbeh:
Øivind Hartmann,

Dato: 21.01.2010
Arkivkode:
853.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	17.02.2010
Bydelsutvalget	25.02.2010

Rapport fra Elevelangs i fakkellys 2009

Saksframstilling:

Vedlagt rapport og regnskap fra Elevelangs i fakkellys 2009, utarbeidet av de fire arrangørbydelene Nordre Aker, Sagene, Grünerløkka og Gamle Oslo.

Forslag til vedtak:

Rapporten tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

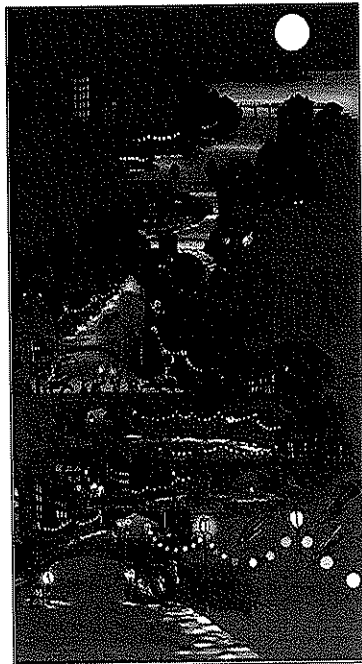
60

Rapport fra

Elvelangs i fakkellys 2009

- en kulturvandring langs Akerselva

I FAKKELLYS

Torshov Fargehandel

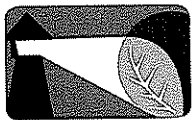

Mesterfarge

RIKSKONSERTENE

Lokalavisene Oslo AS

Miljøfyrtårn®

Kultur- og idrettsetaten

Infratek

Arrangører:

Bydel Gamle Oslo

Bydel Grünerløkka

Bydel Sagene

Bydel Nordre Aker

Rapport fra

Elvelangs i fakkellys

Akerselva 24. september 2009

BAKGRUNN

Elvelangs i fakkellys ble første gang arrangert under Oslos feiring av tusenårsjubileet i 2000 under navnet "Akerselva – byens lengste tigerrisp". I en publikumsundersøkelse utført av Feedback Research ble Elvelangs kåret som et av de beste jubileumsarrangementene.

Bydelene som sogner til Akerselva - Bydel Nordre Aker, Sagene, Grünerløkka og Gamle Oslo - står for organiseringen av Elvelangs i fakkellys.

Publikumsoppslutningen og tilbakemeldinger etter hvert har inspirert arrangørene til å gjenta og utvikle arrangementet slik at Elvelangs i fakkellys i 2009 har nådd sitt tiende år, og feiret dermed tiårsjubileum.

KONSEPT

En torsdag kveld nærmest høstjvindøgn erstattes den elektriske belysning langs Akerselva med 3000 fakler. Publikum inviteres til en stemningsfull vandring langs elva, der man opplever forskjellige kulturinnslag underveis i form av lys, dans og toner. Både profesjonelle og amatører slipper til.

Høstjvindøgns symbolikk og mystikk knyttet til naturens syklus gjennom lys og mørke gir opphav til kunstneriske tema og utfoldelse.

Programinnslagene tar hensyn til elvas egenskaper og gang gjennom skogspartier, bakker og sletter og mer urbaniserte områder. Det tillates ikke ren kremmer- og salgsvirksomhet.

ÅRETS ARRANGEMENT

Årets arrangement fant sted torsdag 24. september. I år ble publikum tilbudt fire alternative startpunkter. Dette har vist seg å være en god løsning for å spre publikum på et arrangement som samler stadig flere mennesker. Maridalsspillet leverte åpningsforestilling på Frysja og i Nydalen sørget Rikskonsertene og Riksteatret for musikk og teater med Aasmund Nordstoga med band og to gigantiske rotter som fortalte vitser om Akerselva. På Myraløkka var det danseshow med Salsakompaniet og flamme- og fakirshow med Pain Solution, mens ni kunstnere fra Ella Fiskum Danz fremførte forestillingen "Dreamland", med dans, performance og installasjoner på Cuba. Ungdomshuset Riverside avsluttet kveldens eventyr med en forrykende forestilling ved Vaterlandsbroa.

Vårt publikum inkluderer en stadig økende gruppe gjengangere som sprer sin entusiasme videre til andre. En vesentlig del av besøkende er tilreisende, folk som ikke har gangavstand til Akerselva, og er avhengig av vårt samarbeid med Oslo Sporveier.

Faklene ble tent kl 20 og slokkes kl 23. De som gikk turen langs elvestiene fikk oppleve et mangfold av kunstneriske innslag i form av lys, lysinstallasjoner og lysskulpturer, tablåer, instrumentalmusikk og korsang, dans og bevegelseskunst, drama, flammespill, nysirkus og akrobatikk.

Vi anslår at rundt 35 000 mennesker deltok i vandringen. Arrangementet ble kunngjort i lokale aviser og mediekkanaler. To hundre plakater ble distribuert og 18 000 flyers ble delt ut i lokalmiljøer og som ranselpost på bydelenes skoler. Elvelangs i fakkellys fikk bra forhåndsomtale i media.

ORGANISERING

Arrangementet er i praksis en stor dugnad av innbyggere i de fire bydeler, ledet av en liten arrangementskomité. En mengde forskjellige lokale krefter deltar med fakkeltening, vakthold og kunstneriske innslag. Vi regner med at det på teknisk og kunstnerisk side er involvert nærmere tusen personer.

Den vesentlige del av disse er frivillige som jobber gratis eller for symbolske beløp til fordel for sin organisasjon. Verdien av den frivillige innsatsen anslås å utgjøre ca kr 600 000 (ca 4 000 timeverk).

Arrangementskomiteen består av én representant fra hver bydel og har ca 8 møter i året. Komiteen fastlegger dato og de kunstneriske, tekniske og økonomiske rammer. Den koordinerer alle større oppgaver og prosjekter knyttet til helheten og gjennomføringen. Komiteen samordner samarbeidspartnere og arbeider også med finansieringen av arrangementet. Samarbeidspartnerne deltar på møtene ved behov.

Informasjonsarbeidet er ivaretatt av ansatte i Bydel Nordre Aker

Oslo Musikkråd har vært observatører under planleggingen av arrangementet. De observerte også gjennomføringen av Elvelangs 2009 og har gjort en evaluering av hvordan det fungerte. Oslo Musikkråd er aktuelle til å ha det organisatoriske ansvaret for Elvelangs 2010, i tett samarbeid med bydelene. Samtaler i 2010 vil avklare dette og hvordan arbeidsoppgaver skal fordeles mellom rådet og bydelene.

SAMARBEIDSPARTNERE

Det rettes en stor takk til våre aktører og bidragsytere, uten dere hadde det vært umulig å gjennomføre årets arrangement!

I år som i fjor ble det lagt stor vekt på samspillet mellom vann og lyseffekter. Mange, blant andre elever fra NISS (Nordisk Institutt for Scene og Studio), bidro til vakker lysdesign langs elveløpet.

Våre kunstneriske samarbeidspartnere i år har inkludert Rikskonsertene, Riksteatret, Maridalsspillet, Pain Solution, Ella Fiskum Danz, Salsakompaniet, NISS (Nordisk Institutt for Scene og Studio), Avab cac og flere kunstinstitusjoner og organisasjoner. Dessuten lokale teater-, musikk- og dansegrupper, samt grunnskoler og videregående skoler.

Vi takker Nydalen Gårdeierforening som bidro med midler til åpningsshow, Torshov Fargehandel for 3000 fakler, Infratek for slokking av turveibelysningen og Oslo Sporveier for godt transportsamarbeid.

I Oslo kommune takker vi Friluftsetaten for tilrettelegging og vakthold langs elva og opprydding dagen etterpå, og Vann og avløpsetaten for nivåregulering av elva. Med sitt tilskudd gjorde Kultur- og Idrettsetaten det økonomisk mulig å gjennomføre årets Elvelangs i fakkellys.

Bydelene har bidratt fra egne budsjetter til lokale initiativer og tekniske tjenester.

EVALUERING

Arrangementskomiteen har evaluert årets begivenhet som meget vellykket. Elvelangs i fakkellys er et av byens store kulturarrangementer.

At folk strømmer til dette arrangement fritt for show og reklame, synes vi er et hyggelig og viktig verdimeessig tegn i tiden. At noen bruker kvelden som en anledning til mosjon og trim er også positivt.

Elvelangs i fakkellys er blitt et grønt arrangement i samarbeid med Grønn Hverdag og flere miljøorganisasjoner, og ble i 2009 miljøsertifisert.

Det konkluderes med at satsingen på visuelle opplevelser er et riktig grep. Videre at flere alternative startsteder var et fornuftig tiltak som gjorde at vi, i større grad enn tidligere år, unngikk at publikum måtte gå i kø.

Den store interessen fra skoler, institusjoner og frivillige organisasjoner til å delta er et av arrangementets store aktivum. For mange er dette årets høydepunkt og en opplevelse utenom det vanlige der de møter et nytt og stort publikum. For bydelene betyr det større samarbeidsmuligheter og kulturell utvikling.

UTFORDRINGER

Arrangementskomiteen mener Elvelangs i fakkellys har et potensial som enda mer markant kulturinnslag i Oslo by. Vi håper fremdeles at arrangementet vil bre seg til flere elver i Oslo og omegn slik at Oslo vil kunne holde en elfestival. Dette vil være et godt identitetskapende tiltak lokalt og sentralt og bidra til å sette Oslo ytterligere på kartet i turist- og næringsssammenheng.

Vennlig hilsen

Arrangementskomiteen:

Bydel Nordre Aker, Stig Framnes

Bydel Sagene, Øivind Hartmann

Bydel Grünerløkka, Johanne Hannay

Bydel Gamle Oslo, Gunn Irene Moen

Elvelangs i fakkellys

Oversikt over samarbeidspartnere

Felles

Torshov Fargehandel – Infratek Entreprenør AS - Nydalen Gårdeierforening - Oslo Elveforum - Oslo Røde Kors – Oslo Sporveier – Østkantavisa. Oslo kommune: Kultur- og idrettsetaten – Friluftsetaten - Vann- og avløpsetaten

Bydel Nordre Aker

Maridalsspillet - Rikskonsertene – Aasmund Nordstoga med band – Dida - Riksteateret – Therese Aune - Nydalen Gårdeierforening – Avantor for tilrettelegging av strøm – Studentenes Hus - D'light-Kjelsås skole - Korsvoll skole - Kringsjø skole - Ullevål skole - Grefsen skole - Tåsen skole - Engebråten skole – Heltberg gymnas – Rambøll AS - Den Norske Ballettskolen DA - Aktivum treningssenter – Kompani A Juniorkompaniet- Nysirkusgruppa i Trikkehallen på Kjelsås - Marius Løkse- Egill i hytta på Frysja- Maridalen Trekkspillklubb - Nordre Aker Janitsjar – Canticum - Kor 21 - Markakoret- Kringsjø spilleri - Garderobefossilene - Korpikene – Children of the Flowerfields - Kor Aktivum - Grefsen og Nordberg Lions Club - kunstnerne Anna-Liisa Silenti, Randi Eilertsen, Richard Vogl, Elisabeth Frøberg og Målfridur Adalsteinsdóttir.

Bydel Sagene

Torshov Fargehandel - Lions Club Torshov - De norske Lenker Oslo 89 - Dugnadsgjengen i Torshov kunst og kulturforening - Propell PA duoRetro - Christiania Damekor - Mor Go'hjertas barnehage - Infratek Entreprenør as - Ragnas hage, 5 årsgruppa - Elever, lærere og foreldre ved Bjølsen skole - Solveig Lading - Akerselva sykehjem - Fortellere fra De Eventyrlige Fabelfanter - Fronlite AS - Per Horn - Sagene, Ila, Torshov og Lilleborg menighet - Bjølsen strykeorkester - Askeladden, det lekende teater - Leif Gjerland, Bydel Sagene og Østkantavisa - Brochmannsgate borettslag - Vannvokterboligen familiehus - Vegar Sandholt - Nordic Carillon - Torshovkoret - Næringsdrivende på LilleBorg - Lilleborg skoles musikkorps - Bjølsen Valsemølle, gutta på verkstedet - Salsakompaniet - Pain Solution & Håvve Fjeld - Rein Tek as - Ecotech as - Peter på Myrens kjøkken - Niss, Norsk institutt for studio og scene - Terje Baldersheim & Myren Eiendom - Torshov janitsjarorkester - F J Stenersen A/S - Per Neby, Bydel Sagene - Trond Sætre & Oslo Nye teater - Oslo Byarkiv - NAV Sagene - Utviklingssenteret - & Tom Evensen m.fl. - Musikkverkstedet Drivhuset - Trine Kolstad Vegem - Sagene Central & Kraft og kopling - Ord Bilde Stemme i Høns-Lovisas hus - Spelemannslaget Lovisenberg - Liquidstereo & Martin Kvale - Wirkola Eterproduksjon

Bydel Grünerløkka

Iskoret, Grünerløkka Mannskor, Attendo, Nordic Black Express, Nordic Black Theatres Ungdomsgruppe og Nordic Black Barneteater, Kunstthøgskolen i Oslo, Paulus menighets barnerom, Koriander vokalensemble, SirkusSmulene, Nordic Black Theatre, Ella Fiskum Danz, Nordisk Institutt for Scene og Studio, AVAB-CAC, Akerselva kultur- og teaterlag, Dansens Hus Nasjonal Scene for Dans, Einar Granum Kunstfagskole, VJ Cristobal, Coradium, Vulkan eiendom, Miljøstiftelsen Bellona, Spire-Utviklingsfondets ungdomsorganisasjon, Grønn Hverdag, Oikos, Geitmyra skolehage, Byrådsavdeling for miljø- og samferdsel, Friluftsetaten, Dokken AS, Renovasjonsetaten, Oslo Karaokestudio, Rodeløkka Fox, X-Ray Ungdomskulturhus, Strykejernet Kunstskole, KEM, Blå, Hausmania, Elvebakken videregående skole, HUM-koret, Grünerløkka Historielag, Oslo musikk- og kulturskole-Schous kulturstasjon, Spin Off Forstudium i dans, Norges Kreative Fagskole, Arkitekthøgskolen i Oslo, Studentsamskipnaden i Oslo, JM Byggholt AS, Grüner Fotball, Ankerstiftelsen, Godt Brød, Løfbergs Lila, Friends Fair Trade, Christiania Minigolf Club, Riverside restaurant, Quo Vadis, Vann- og avløpsetaten, Ruter AS, Oslo Røde Kors, Securitas, BydelsRusken, BydelsRusken 2 og Østkantavisa.

Bydel Gamle Oslo

Østkanten Bluesklubb – Riverside – Oslo Elveforum - Friluftssenteret i Gamle Oslo (FRIGO) – Grønland og Gamlebyen frivillighetssentral – Norges Kreative Fagskole - Gamle Oslo kro og kirkekor - Nordisk institutt for scene og studio (NISS) – Oslo Meditasjonsskole og en rekke enkeltpersoner, - amatører og profesjonelle.

Vi regner med at over 1000 frivillige har bidratt til årets arrangement, verdsatt til ca kr 600 000.

Elvelangs i fakkellys

Medieomtale

Annonsering

18 000 flyers som ranselpost og utlagt på sentrale møtesteder i de fire bydelene
200 plakater hengt opp i de fire bydelene

Annonse i lokalaviser som til sammen dekker alle Oslos 15 bydeler, som for eksempel Østkantavisa, Nordre Aker avis og Grorudposten.

Forhåndsomtale

Web:
De fire bydelers sider 2-3 uker i forkant
Første side hos Oslo kommune i forkant
Facebook, flere aktører la ut informasjon
Diverse lokale og kulturnettsider

Aviser & blader
Aftenposten, Østkantavisa, Nordre Aker Budstikke
Omtale i bydelenes spalter i lokalavisene

Reportasje

Innslag NRK Østlandssendingen
Aftenposten, Oslopuls
Nordre Aker Budstikke
Søk på google 24. november 2009 gav 56 000 treff

Elvelangs i fakkellys 2009 - regnskap

Ført

Egeninnsats

Egeninnsats fra bydelene	kr	200 000
Innsats fra frivillige	kr	600 000

Ufakturerte tjenester, sponsorer

Hafslund, slukking el.belysning	kr	15 000
Friluftstetaten & Akerelva vel, rydding i for- & etterkant	kr	10 000
Vann & avløpsetaten, vannregulering & rydding	kr	10 000
Sponsor, fakler (3 000 stk)	kr	15 500
Sponsor 1 media (omtale / annonser)	kr	33 000
Innsats fra andre institusjoner / foreninger	kr	50 000
Sum sponsortjenester	kr	933 500

Inntekter

IB	kr	43 788
Tilskudd sponsorer		
Nydalen gårdeierforening	kr	35 000
Sponsor 3		
Sum sponsortilskudd (cash)	kr	35 000
Tilskudd, offentlige		
Oslo kommune, Kulturetaten	kr	230 000
Sum offentlige tilskudd	kr	230 000
Sum Inntekter	kr	308 788

Utgifter
Kunstnerisk:

Kunstneriske innslag, bydelene

Nordre Aker (3,2 km / 42 %)	kr	44 100
Sagene (2,2 km / 29%)	kr	30 450
Grünerløkka (1,6 km / 21%)	kr	22 050
Gamle Oslo (0,6 km / 8%)	kr	8 400
Åpnings- og avslutningsarrangementer (5 x 25')	kr	125 000

Kunstneriske innslag, felles

Lys & design, felles	kr	-
----------------------	----	---

Tjenester:

Sanitet	kr	2 600
Vakter		

Nordre Aker	kr	4 200
Sagene	kr	2 900
Grünerløkka	kr	3 100
Gamle Oslo	kr	800

Slukking av gangveibelysning	kr	-
Salær, sponsorbearbeidelse	kr	-

PR / mediebearbeidelse:

Annonser	kr	23 750
Brosjyre & plakat	kr	8 838
Kjøp av logo	kr	-
Annet (miljøsertifisering)	kr	1 000

Materiell / rekvisita:

Fakler	kr	-
Sperre- og sikringsmateriell etc	kr	-

Annet:

Diverse / møtevirksomhet	kr	1 283
--------------------------	----	-------

Sum Utgifter	kr	278 471
---------------------	-----------	----------------

Resultat, overskudd / (underskudd)	kr	30 318
---	-----------	---------------

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten

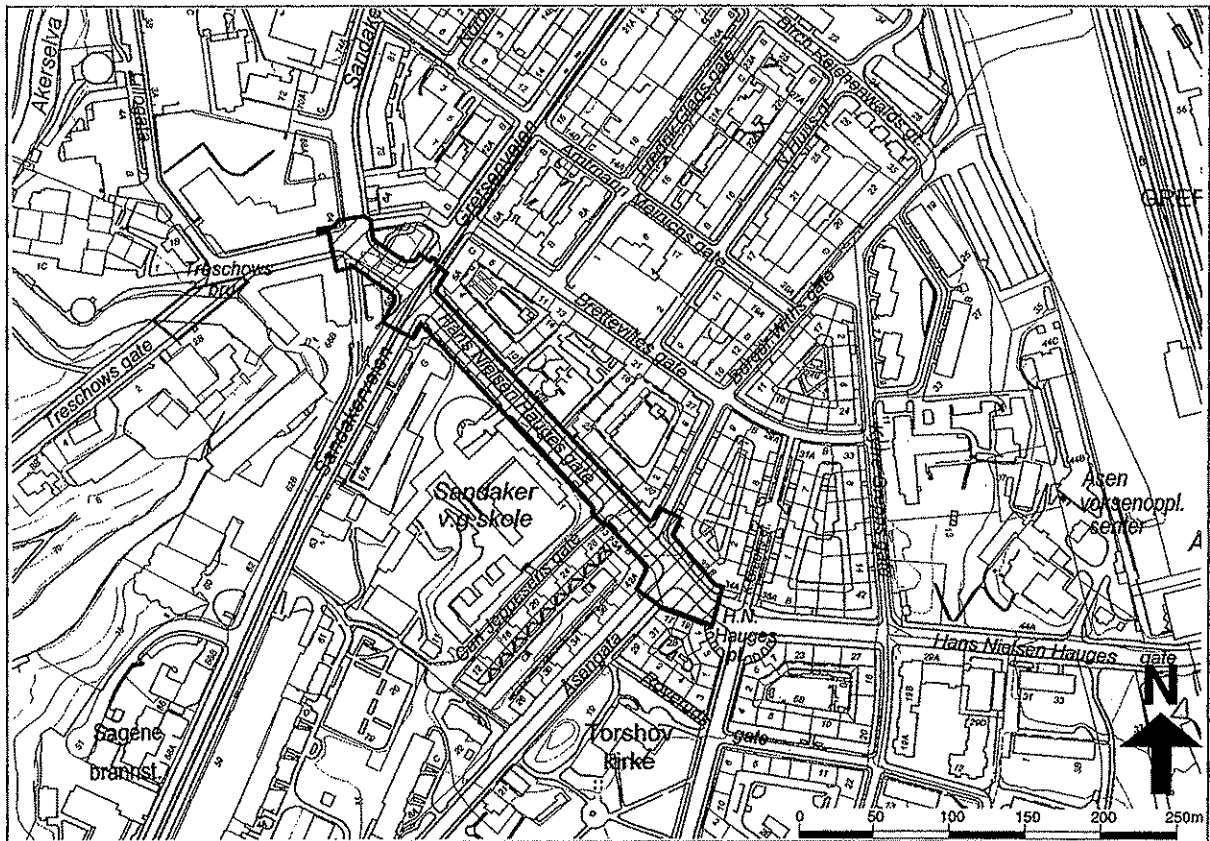
Vedlegg til
Plan-sak 10/14

Hans Nielsen Hauges gate - kollektivfelt Vedtak om offentlig ettersyn av forslag om mindre detaljregulering.

Deler av Hans Nielsen Hauges gate foreslås omregulert med hovedsiktemål å opprette kollektivfelt, – hovedarealbruk trafikkområde samt omregulering av to mindre areal fra trafikkområde til bebyggelse og anlegg, næringsbebyggelse. Plan- og bygningsetaten anbefaler planforslaget. Plan- og bygningsetaten ber om bemerkninger til forslaget i løpet av høringsperioden fra: 25.07.10 til: 10.03.10.

Vi gjør oppmerksom på at også innsigelser må sendes innen fristen.

Utarbeidet av: Hjeltnes Consult as for Samferdselsetaten.

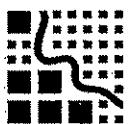

Bydel: Sagene
Gnr./bnr.: </>

Saksnummer: 200901793

Dokumentnummer: 31

Saksnummer oppgis alltid ved henvendelse

Plan- og bygningsetaten
Boks 364 Sentrum
0102 Oslo

Besøksadresse:
Vahls gate 1, 0187 Oslo
www.pbe.oslo.kommune.no

Sentralbord: 02 180
Kundesenteret: 23 49 10 00
Telefaks: 23 49 10 01
E-post: postmottak@pbe.oslo.kommune.no

Bankgiro: 6003.05.58920
Org.nr.: 971 040 823 MVA

SAMMENDRAG

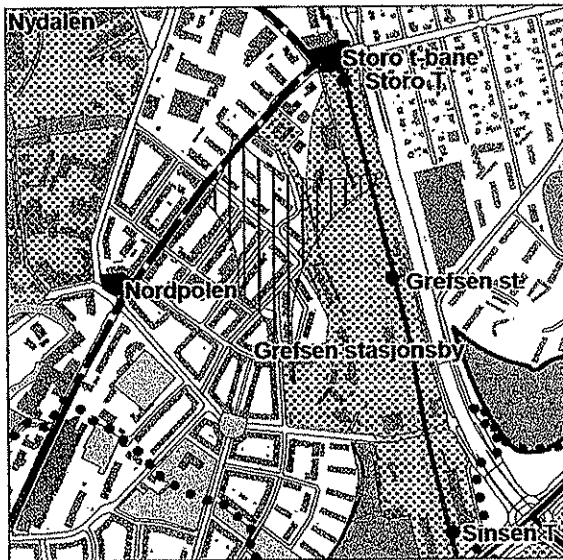
Bakgrunn

På grunn av eksisterende trafikk-funksjonalitet opplever kollektivtrafikk i Hans Nielsen Hauges gate (linje 30) regelmessige forsinkelser. Forsinkelsene skyldes i hovedsak kø.

Hans Nielsen Hauges gate har i dag en ÅDT på ca. 15 700 i planområdet og er en viktig fordeleråre i det overordnede gatenettet. Planarbeidet skal legge til rette for bedre bussfremkommelighet ved etablering av kollektivfelt og ny holdeplass i vestgående retning i Hans Nielsen Hauges gate fra Grefsenveien og til og med Borger Wilths gate, samt oppstramming av kryssområdet Sandakerveien x Treschows gate. Areal til nytt kollektivfelt er planlagt hentet fra eksisterende fortau.

Planbehovet utløses av en intern omdisponering av offentlige trafikkarealer. To mindre områder foreslås omregulert fra trafikkformål til område for bebyggelse og anlegg, næringsbebyggelse.

Kommunedelplan for torg og møteplasser:

Utsnitt av KDP for torg og møteplasser:

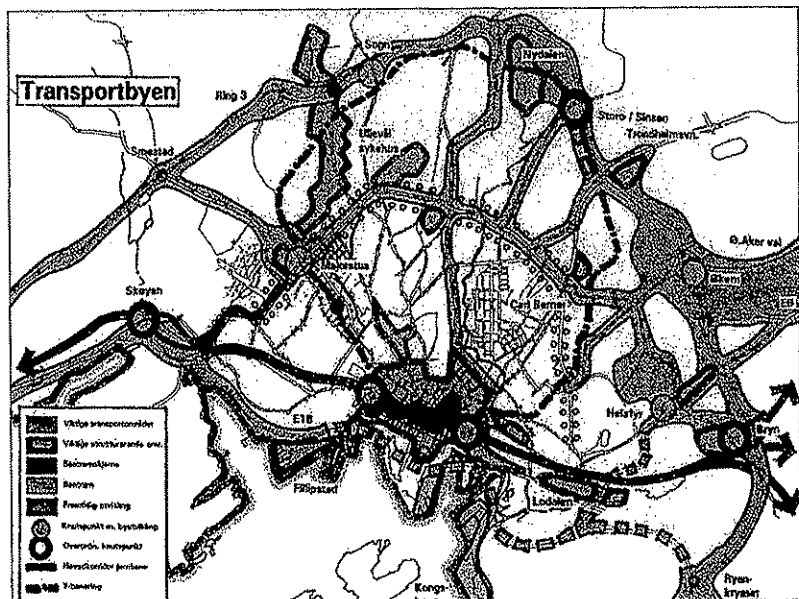
Nordpolen er i planen markert som "Overordnet torg/møteplass"

Hans Nielsen Hauges plass er markert som "Lokal torg/møteplass".

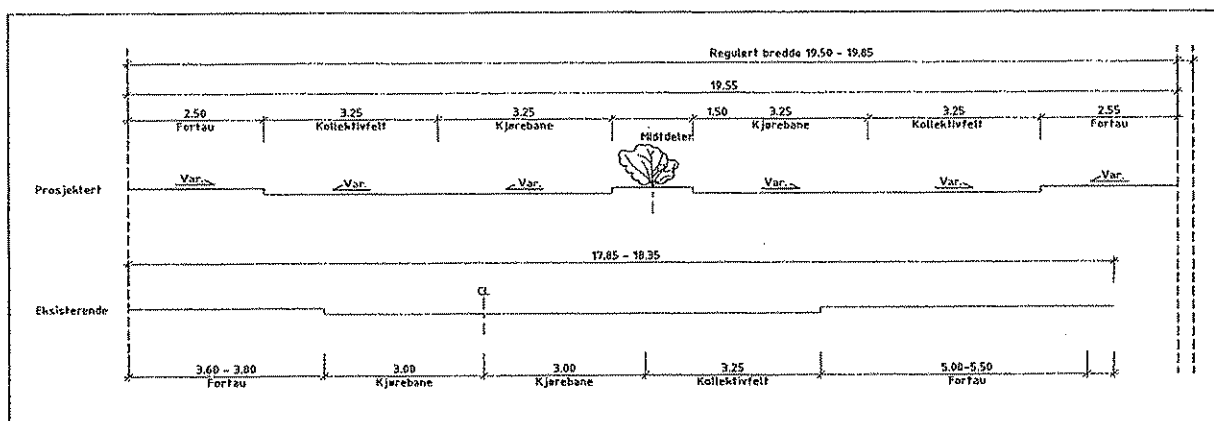
KDP13, 02.12.98.

Kommunedelplanen for indre Oslo by - Gir strategiske rammer for byutvikling, byreparasjon, miljøbevaring og transport i indre by og sentrum. Planen gir føringer for byens overordnede transportsystem med vekt på kollektivtransportens betydning.

Sandakerveien / Grefsenveien er vist som viktig transportareal.

Eksisterende og planlagt snitt.

Mot Hans Nielsen Hauges plass reduseres antall kjørefelt fra 4 til 3 på grunn av tilpasning til eksisterende situasjon. Kollektivfelt sikres gjennom reguleringsbestemmelser og har tilpasset start/avslutning i kryss av hensyn til trafikkavvikling. Av estetiske og trafikksikkerhetsmessige årsaker foreslås 1,5 meter midtrabatt ("annen veigrunn – grøntareal") med unntak av gjennom kryss. Bredde på fortau er hovedsaklig 2,5 og 3,0 meter, men allikevel stedvis varierende på grunn av tilpasning til eksisterende situasjon og eksisterende reguleringsforhold.

Avkjørsler

Eksisterende avkjørsler til Sandaker videregående skole (gnr./bnr. 224/51), parkeringsplass ved Sandakerveien 66B (gnr./bnr. 224/345, 224/348) og avkjørsler til kvartalet mellom Hans Nielsen Hauges gate og Brettevilles gate (gnr./bnr. 224/68, 170, 174, 187) innreguleres.

Sporvei

Eksisterende sporveisregulering opprettholdes gjennom Sandakerveien/Grefsenveien.

Bebyggelse

I krysset Treschows gate/Sandakerveien (gnr./bnr. 224/345 og 223/36), Hans Nielsen Hauges gate/Carl Jeppesens gate (gnr./bnr. 224/62) og kvartalet mellom Borger Withs gate og Knud Graahs gate er det oppført bebyggelse delvis inne på areal regulert til offentlig trafikkområde. I førstnevnte kryss omreguleres deler av offentlig trafikkområde til område for bebyggelse og anlegg - industri, slik at reguleringsforhold tilsvarer eksisterende forhold. Ved krysset Hans Nielsen Hauges gate/Carl Jeppesens gate videreføres eksisterende regulering til offentlig veganlegg/samferdselsanlegg. I kvartalet mellom Borger Withs gate og Knud Graahs gate (gnr./bnr. 224/67, 197, 198) reguleres deler av offentlig trafikkområde til område for bebyggelse og anlegg - bolig, slik at reguleringsforhold tilsvarer eksisterende forhold. Til nyregulerte bolig- og industriarealer knyttes reguleringsbestemmelser for tilstøtende reguleringsplaner.

Forhåndsuttalelser

Innkommne forhåndsuttalelser følger som eget vedlegg.

Liste over forhåndsuttalelser

1. Bydel Sagene 02.11.09
2. Friluftsetaten 26.10.09
3. Trafikketaten 29.10.09
4. Eiendoms- og byfornyelsesetaten 04.11.09
5. Vann- og avløpsetaten 06.11.09
6. Byantikvaren 13.11.09
7. Fylkesmannen i Oslo og Akershus 16.11.09

PLAN- OG BYGNINGSETATENS FORELØPIGE VURDERING

Overordnede planer

Blant strategiene i kommuneplanen vedr. målsettinger om bærekraftig utvikling nevnes å "videreutvikle et effektivt og miljøvennlig transportsystem" og "reducere miljøbelastningene i det sentrale byområdet". Forslag om mindre reguleringsendring legger til rette for etablering av kollektivfelt, som forventes å bedre fremkommelighet for buss, og som gjennom dette kan gjøre det mer attraktivt å bruke kollektivtrafikk. Planinitiativet grenser til arealer som er markert som møteplasser i KDP for torg og møteplasser, Nordpolen og Hans Nielsen Hauges plass, men berører ikke disse direkte, eller påvirker disse byrommenes rolle i kommunedelplanen.

Forholdet til tilgrensende planforslag

Planforslag for ny Sandaker videregående skole ble lagt ut til offentlig ettersyn 15. juni 2009. Forslaget om kollektivfelt i Hans Nielsen Hauges gt reduserer fortausbredden langs/mot skolen fra dagens ca 5 meter til 2,5 meter. Dette er tilsvarende bredden på fortau i nyere regulerte gateløp, men kan synes knapp langs en skole.

Trafikkforhold

Tiltaket som forslag om mindre vesentlig reguleringsendring legger til rette for forventes ikke å ha noen umiddelbar innvirkning på trafikk tall for planområdet veier. Økt tilrettelegging for kollektivtrafikk vil over tid kunne medføre redusert privatbilbruk.

Forslaget om reguleringsendring vil ikke medføre konsekvenser for trikk i Sandakerveien. Etablering av kollektivfelt i Hans Nielsen Hauges gate mot nord-vest opplyses å kunne redusere forsinkelsene for buss i nord-vestgående retning betydelig. Det forventes at forsinkelsen totalt bør kunne reduseres med inntil 35 sekunder.

Eksisterende 3 fotgjengeroverganger opprettholdes. Da fotgjengere som skal krysse veien må krysse 4 felt vil midtrabatt oppleves som mulig "stoppested". Eksisterende fortausbredder reduseres. Dette vil gå på bekostning av fortausbredden mot Sandaker skole, men framkommelighet for fotgjengere vil fortsatt være tilfredsstillende med 2,5 meters bredde. Framkommelighet og trafikk sikkerhet for syklist forbedres ved at syklist kan benytte kollektivfelt, som har vesentlig mindre trafikk enn felt for samlet trafikk.

Det er ikke regulert varelevering eller parkering i tilknytning til veiene innenfor planområdet. Eksisterende avkjørsler ivaretas i planforslaget. Det er én avkjørsel til Sandaker videregående skole (gnr./bnr. 224/51), én avkjørsel til parkeringsplass ved Sandakerveien 66B (gnr./bnr. 224/345, 224/348) og to avkjørsler til kvartalet mellom Hans Nielsen Hauges gate og Brettevilles gate (gnr./bnr. 224/68, 170, 174, 187) begge fra Hans Nielsen Hauges gate.

Støy

Brekke & Strand Akustikk AS har utarbeidet støyrapport i forbindelse med planarbeidet. Beregninger viser at det vil være små endringer i støynivå for bebyggelse vendt mot Hans Nielsen Hauges gate. Fasader direkte mot Hans Nielsen Hauges gate har i dag alle Lden > 64 dB, tilsvarende rød sone i Miljøverndepartementets støyretningslinjer T-1442. Dette gjelder også bebyggelse i vegkryss som grenser mot Hans Nielsen Hauges gate. Støyrapporten viser til at det kan gjennomføres fasadetiltak (utskifting av vinder og ventiler, innglassing av balkonger) på en rekke bygninger langs Hans Nielsen Hauges gate. For en nærmere beskrivelse av bakgrunn, beregninger og mulige tiltak henvises det til vedlagt støyrapport fra Brekke & Strand Akustikk AS.

Kostnadene ved gjennomføring av reduserende støytiltak er anslått av forslagsstillers konsulent til kr 2,5-3,0 mill. Kostnadene ved opparbeidelse av kollektivfelt er kostnadsberegnet til ca. kr 7 mill.

regulering, da omregulering til boligformål vil medføre ikke-tilfredsstillende bredde for fortau. Ved eventuell ny opparbeidelse av bebyggelse skal fortau sikres tilstrekkelig bredde.

Universell utforming

Det opplyses fra forslagstiller at tiltaket som foreslås vil bli utført i henhold til Samferdselsetatens gjeldende retningslinjer for utforming av fotgjengeroverganger, fortau, etc.

Forurenset grunn

Det antas at gjennomføring av tiltaket som planforslaget legger til rette for vil medføre avrenning av forurenset vann. Dette vannet vil ledes til og fanges opp av sluk/sandfang.

Eventuell forurenset grunn som registreres under gjennomføring av anleggsperioden vil håndteres i henhold til gjeldende regelverk.

Teknisk infrastruktur

Enkelte av dagens løsninger for teknisk infrastruktur som el, lysmaster, vann og avløp er i konflikt med det planlagte tiltaket og må justeres. Justeringer skjer i samråd med eiere av anlegg.

Foreløpig konklusjon

Planforslagets målsetting er å oppgradere en sentral fordeleråre i randsonen til indre by. Strekningen er i dag preget av stor trafikk, både privat transport og kollektivtrafikk. Planen prioriterer myke trafikanter og kollektivtrafikken. Plan- og bygningsetaten anbefaler planforslaget.

PLANBESTEMMELSER HANS NIELSEN HAUGES GATE - KOLLEKTIVFELT

Gnr./Bnr. 223/20, 224/36, 224/45, 224/62, 224/67, 224/68, 224/191, 224/197, 224/198, 224/345, 224/348, 224/349 og 224/383.

§ 1 Avgrensning

Det regulerte området er vist på plankart merket Plan- og bygningsetaten BIS-200901793 og datert 19.1.2010.

§ 2 Formål

Området reguleres til:

Bebyggelse og anlegg – Boligbebyggelse

Bebyggelse og anlegg – industri

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Kjøreveg

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Fortau

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Annen veggrunn – grøntareal

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Trasé for sporveg

§ 3 Bebyggelse og anlegg

3.1 Bebyggelse og anlegg – boligbebyggelse

For feltet gjelder bestemmelser for tilstøtende byggeområde - bolig.

3.2 Bebyggelse og anlegg - industri

For feltet gjelder bestemmelser for tilstøtende byggeområde – industri.

§ 4 Samferdselsanlegg og annen infrastruktur

Samferdselsanlegg innenfor planområdet skal være offentlige.

4.1 Samferdselsanlegg og annen infrastruktur - Kjøreveg

Innenfor deler av feltet tillates kun kollektivtrafikk, inkl. holdeplasser. Kollektivfeltene er avgrenset med bestemmelsesgrenser og markert med påskrift på plankartet.

4.2 Samferdselsanlegg og annen infrastruktur – Annen veggrunn – Grøntareal

Feltene skal opparbeides med vegetasjon ved etablering av kollektivfelt på strekningen.

Forslagsstillers planbeskrivelse
**Kollektivfelt, Hans Nielsen Hauges gate – Fra Treschows gate til
Hans Nielsen Hauges plass**
Detaljreguleringsplan til offentlig ettersyn

Utarbeidet av: Hjellnes Consult as for Samferdselsetaten, Oslo kommune

Innhold

1. FORENKLET ILLUSTRASJON.....	2
1.1 Skisse – eksisterende situasjon.....	2
1.2 Skisse – mulig framtidig situasjon	2
2. BAKGRUNN.....	3
3. EKSISTERENDE FORHOLD.....	3
3.1 Lokalisering og bruk	3
3.2 Planområdet og forholdet til tilliggende arealer	3
4. PLANSTATUS	6
4.1 Overordnede føringer og gjeldende planstatus	6
5. MEDVIRKNING.....	7
5.1 Innspill ved kommunalt samråd	7
5.2 Kunngjøringsinns spill	8
5.3 Forhåndsuttalelser	8
6. FORSLAGSSTILLERS FAGLIGE BEGRUNNELSE	9
7. PLANFORSLAGET	10
8. KONSEKVENSER AV FORSLAGET	11
9. ILLUSTRASJONER.....	16
10. VEDLEGG.....	16

2. BAKGRUNN

På grunn av eksisterende trafikk-funksjonalitet opplever kollektivtrafikk i Hans Nielsen Hauges gate (linje 30) regelmessige forsinkelser. Forsinkelsene skyldes i hovedsak kø.

I forprosjektet "Fremkommelighetstiltak for kollektivtrafikk" datert 13. desember 2007, utarbeidet av Sweco AS for Samferdselsetaten, Oslo kommune, er etablering av kollektivfelt i Hans Nielsen Hauges gate mellom Treschows gate og Hans Nielsen Hauges plass definert som et tiltak som vil kunne medføre forbedret fremkommelighet for buss.

For å forbedre fremkommelighet for kollektivtrafikk ønsker derfor Samferdselsetaten å etablere sammenhengende kollektivfelt for trafikk mot nord-vest fra krysset Hans Nielsen Hauges gate/Borger Withs gate til krysset Sandakerveien/Treschows gate, i tillegg til eksisterende kollektivfelt for trafikk mot sør-øst fra krysset Sandakerveien/Treschows gate til Hans Nielsen Hauges plass. Hjellnes Consult as har på oppdrag fra Samferdselsetaten utarbeidet en detaljplan for nevnte tiltak. Detaljplanen danner grunnlag for dette planforslaget.

3. EKSISTERENDE FORHOLD

3.1 Lokalisering og bruk

Planområdet befinner seg på Sandaker ved Sandaker videregående skole i bydel Sagene. Planområdet omfatter Hans Nielsen Hauges gate fra krysset Treschows gate/Sandakerveien til Hans Nielsen Hauges plass.

Planavgrensning er i hovedsak tilpasset omfanget av tiltaket som Samferdselsetaten ønsker å legge til rette for, samt eksisterende reguleringsgrenser.

Planområdet er på 8 828 m².

Dagens arealbruk innenfor planområdet er i all hovedsak trafikkrelatert bruk, hovedsaklig kjøre- og fortausareal. Enkelte steder er det oppført bygningsmasse innenfor regulert trafikkareal, som eksempelvis i krysset Treschows gate/Sandakerveien. Langs Sandaker videregående skole er det opparbeidet skråning innenfor areal regulert til offentlig trafikkområde.

3.2 Planområdet og forholdet til tiliggende arealer

Natur- og ressursgrunnlaget

Planområdet omfatter ikke areal med et natur- eller ressursgrunnlag, men hovedsaklig offentlig infrastruktur i form av veianlegg.

Landskap

Landskapet innenfor planområdet er i all hovedsak asfaltert og tatt i bruk som offentlig trafikkarealer. Langs Hans Nielsen Hauges gate mot Sandaker videregående skole er deler av grøntarealet tilhørende skolen opparbeidet inne på trafikkregulert område.

Fra nord-vest mot sør-øst stiger terrenget med ca. 4 meter (fra ca. 89,5 til 93,5 moh).

Verneinteresser

Hans Nielsen Hauges gate er et gateløp fra første halvdel av 1900-tallet. Bebyggelse i Hans Nielsen Hauges gate 4 til 30 er under vurdering for oppføring på Byantikvarens "gule liste". Øvrig tilstøtende bebyggelse, inkludert Sandaker videregående skole, er allerede oppført på Byantikvarens "gule liste".

Det er ikke registrert automatisk fredete kulturminner innenfor eller i nærhet av planområdet.

Generelt

Det er ikke regulert varelevering eller parkering i tilknytning til veiene innenfor planområdet.

Risiko- og sårbarhet

Det er ikke registrert spesielle forhold knyttet til høyspent, skytebane, rås, flom, radon, brann- og eksplosjonsfare, flyplass, sjø, vann, vassdrag, vannforsyningskilder eller andre risiko- og sårbarhetstemaer innenfor planområdet. I et veianlegg vil det alltid forekomme fare for brann og eksplosjon grunnet fare for kollisjoner mellom biler eller mellom bil og et annet objekt, men denne faren er ikke større enn hva som anses som normalt.

Sosial infrastruktur

Sporvei

Linje 11, 12 og 13 trafikkerer Sandakerveien/Grefseveien med høy frekvens (hvert 5. minutt) og berører planområdet i krysset Sandakerveien/Hans Nielsen Hauges gate. I Sandakerveien går trikken i atskilt dobbelspor, mens den i Grefsenveien går i ett atskilt spor og ett kombinert spor (bil/buss/trikk).

Buss

Det er 1 eksisterende holdeplass innenfor planområdet, ved Sandaker skole i sør-østgående retning.

Linje 30 trafikkerer Hans Nielsen Hauges gate med 6 avganger i timen i hver retning. Tidligere utredning har vist at antall passasjerer i nord-vest-gående retning er ca. 300-400 i morgenrushet (0700 – 0900). I tillegg trafikkeres Sandakerveien/Grefsenveien av linje 56.

Skole

Sandaker videregående skole er nabo til planområdet.

Barnehage

Det er ikke registrert barnehager i nærhet av planområdet.

Teknisk infrastruktur

Under gatenivå finnes det vann- og avløpsledninger og kabelanlegg.

Estetikk og byggeskikk

Estetikk

Dagens veianlegg innenfor planområdet er av "normal" estetisk kvalitet.

Materialbruk

Materi bruk innenfor planområdet er i hovedsak asfalt med kantstein av granitt.

Uterom

Planområdet er i seg selv et uterom. Det eksisterer i tillegg i hovedsak to betydelige plasser i tilknytning til planen. Det er "Nordpolen" rett nord-vest for krysset Sandakerveien/Hans Nielsen Hauges gate og området i tilknytning til Hans Nielsen Hauges plass sør-øst i planområdet.

Gatetrær

På regulert veiareal er det trær på og ved de to plassene i hver ende av parsellen; "Nordpolen" og Hans Nielsen Hauges plass. Trærne på "Nordpolen" er oppstammede, middels store løvtrær og utgjør et viktig element i området. Trærne ved Hans Nielsen Hauges plass er lindetrær med klipt krone. Disse er med på å gi plassen og området rundt et særpreg som er viktig å ta vare på. For øvrig er det spredte trær langs gaten ved Sandaker videregående skole og langs boligblokkene; hovedsaklig relativt store løvtrær (bjørk, lind).

Stedsutvikling

Dette forholdet er ikke relevant for planområdet i seg selv.

Kommunedelplan for torg og møteplasser (KDP 17)

I kommunedelplanen er Nordpolen markert som "overordnet torg/møteplass". Videre er Hans Nielsen Hauges plass markert som "lokal torg/møteplass".

Kommunedelplan for indre Oslo by (KDP 13)

Kommunedelplanen gir strategiske rammer for byutvikling, byreparasjon, miljøbevaring og transport i indre by og sentrum. Planen gir føringer for byens overordnede transportsystem med vekt på kollektivtransportens betydning. Sandakerveien/Grefsenveien er videre vist som viktig transportareal.

Byøkologisk program, 2002 – 2014

Programmet omhandler blant annet bærekraftlig utvikling, kretsløp, fornybare energikilder, miljøeffektivt transportsystem, miljøeffektiv kommuneforvaltning og samarbeid.

Gjeldende regulering

S-178GO, vedtatt 06. november 1942	Offentlig trafikkområde – generell?
S-178GO, vedtatt 16. juni 1959	Offentlig trafikkområde - fortau
S-178GO, vedtatt 16. juni 1959	Offentlig trafikkområde - kjørevei
S-2255, vedtatt 28. juli 1977	Offentlig trafikkområde
S-3363, vedtatt 09. juni 1993	Offentlig trafikkområde – kjørevei
S-3363, vedtatt 09. juni 1993	Offentlig trafikkområde – fortau
S-3363, vedtatt 09. juni 1993	Offentlig trafikkområde – sporvei

Pågående planarbeid

Planforslag for ny Sandaker videregående skole ble lagt ut til offentlig ettersyn 15. juni 2009. Undervisningsbygg Oslo KF er forslagsstiller og Enerhaugen Arkitektkontor AS er forslagsstillers konsulent.

Forslagsstiller har ikke registrert annet pågående planarbeid i nærhet av planområdet.

5. MEDVIRKNING

5.1 Innspill ved kommunalt samråd

Kommunalt samråd er et prøveprosjekt der enkelte etater kan gi innspill til forslagsstiller i starten av planarbeidet i forbindelse med innsendelse av et planinitiativ. Samrådsinnspillene følger som eget vedlegg.

Liste over samrådsinnspill

1. Bydel Sagene	19.05.09/17.06.09
2. Gravferdsetaten	13.05.09
3. Renovasjonsetaten	13.05.09
4. Eiendoms- og byfornyelsesetaten	14.05.09
5. Trafikketaten	20.05.09
6. Byantikvaren	25.05.09
7. Samferdselsetaten	25.05.09
8. Vann- og avløpsetaten	25.05.09
9. Oslo Havn KF	20.05.09
10. Undervisningsbygg KF	03.07.09
11. Ruter AS	14.05.09
12. Hafslund Nett AS	20.05.09

Sammendrag av samrådsinnspill

1. Bydel Sagene bemerker i sin administrative uttalelse at bydelsadministrasjonen er positiv til etablering av kollektivfelt. Det påpekes at Sandaker skole skal ombygges fra videregående skole til barne- og ungdomsskole samt barnehage med ferdigstillelse 2012. Behovet for eget sykkelfelt i hele Hans Nielsen Hauges gate må vurderes i forhold til nye trafikktegn. Det bør etableres midtdeler i

Liste over forhåndsuttalelser

1. Bydel Sagene	02.11.09
2. Friluftsetaten	26.10.09
3. Trafikketaten	29.10.09
4. Eiendoms- og byfornyelsesetaten	04.11.09
5. Vann- og avløpsetaten	06.11.09
6. Byantikvaren	13.11.09
7. Fylkesmannen i Oslo og Akershus	16.11.09
8. Hafslund Nett AS	22.10.09
9. Ruter AS	28.10.09

Sammen drag av forhåndsuttalelsene

1. **Bydel Sagene** henviser til sin uttalelse til planinitiativ og har ingen ytterligere merknader.
2. **Friluftsetaten** ber i sin uttalelse om at forholdet til eksisterende trær beskrives og utredes i det videre planarbeidet. Det påpekes at trærne må beskyttes under anleggsperioden.
3. **Trafikketaten** skriver i sin uttalelse at de ikke har merknader til planarbeidet.
4. **Eiendoms- og byfornyelsesetaten** skriver i sin uttalelse at de ikke kjenner til forhold i området som har betydning for planarbeidet.
5. **Vann- og avløpsetaten** uttrykker i sin uttalelse skepsis til foreløpige tegninger av løsninger for vann- og avløpsanlegg. VAV angir hva de kan akseptere av inngrep i eksisterende anlegg og påpeker at endringer må utføres og bekostes av tiltakshaver, og at de må godkjenne revidert forslag til løsning før igangsetting av anleggsarbeid.
6. **Byantikvaren** henviser i sin uttalelse til tidligere uttalelse til planinitiativ (samråd).
7. **Fylkesmannen i Oslo og Akershus** skriver i sin uttalelse at de er positive til etablering av kollektivfelt som et miljøtiltak for å bedre fremkommelighet for busser. Videre forventes det at det gjennomføres utredning av støy og avbøtende tiltak for støyfølsom bebyggelse som ligger i rød sone. Det påpekes at grenseverdier kan fravikes dersom kostnader ved å tilfredsstillende grenseverdiene blir uforholdsmessig høye.
8. **Hafslund Nett AS** henviser i sin uttalelse til tidligere uttalelse til planinitiativ (samråd).
9. **Ruter AS** skriver i sin uttalelse at de er positive til kollektivfelt og ønsker å delta aktivt i arbeid med detaljreguleringsplanen.

Forslagsstillers kommentarer til forhåndsuttalelsene

1. **Bydel Sagene** – Tas til etterretning.
2. **Friluftsetaten** – Forholdet til eksisterende trær er beskrevet og utredet i planforslaget. Forslagsstiller kan opplyse om at det planlagte tiltaket som planforslaget legger til rette for ikke vil være i konflikt med trær som Friluftsetaten i sin uttalelse angir som sitt ansvarsområde.
3. **Trafikketaten** – Tas til etterretning.
4. **Eiendoms- og byfornyelsesetaten** – Tas til etterretning.
5. **Vann- og avløpsetaten** – Tas til etterretning.
6. **Byantikvaren** – Tas til etterretning.
7. **Fylkesmannen i Oslo og Akershus** – Tas til etterretning.
8. **Hafslund Nett AS** – Tas til etterretning.
9. **Ruter AS** – Tas til etterretning. Utforming av tiltaket som planforslaget legger til rette for er vurdert som så "enkelt" at det ikke er vurdert nødvendig med nærmere samarbeid med Ruter AS.

6. FORSLAGSSTILLERS FAGLIGE BEGRUNNELSE

I forprosjektet "Fremkommelighetstiltak for kollektivtrafikk" datert 13. desember 2007, utarbeidet av Sweco AS for Samferdselsetaten, Oslo kommune er etablering kollektivfelt i Hans Nielsen Hauges gate mellom Treschows gate og Hans Nielsen Hauges plass definert som et tiltak som vil kunne medføre forbedret fremkommelighet for buss. Samferdselsetaten forventer at tiltaket vil kunne få positive konsekvenser for reisetid for kollektivtrafikanter, driftsøkonomi, tilgjengelighet, men også informasjonsformidling og generell kvalitet ved holdeplasser som følge av oppgradering.

Planområdet er i eksisterende reguleringsplaner regulert til ulike underformål av offentlig trafikkområde. Se avsnittet om "Planstatus" for en detaljert oversikt over fordeling av underformål og

at reguleringsforhold tilsvarer eksisterende forhold. Ved krysset Hans Nielsen Hauges gate/Carl Jeppesens gate videreføres eksisterende regulering til offentlig veganlegg/samferdselsanlegg. I kvartalet mellom Borger Withs gate og Knud Graahs gate (gnr./bnr. 224/67, 197, 198) reguleres deler av offentlig trafikkområde til område for bebyggelse og anlegg - bolig, slik at reguleringsforhold tilsvarer eksisterende forhold. Til nyregulerte bolig- og industriarealer knyttes reguleringsbestemmelser for tilstøtende reguleringsplaner.

Risiko- og sårbarhet

Det er ikke knyttet spesielle bestemmelser til forhold som omhandler risiko og sårbarhet i planforslaget.

Teknisk infrastruktur

Planforslaget er i seg selv teknisk infrastruktur.

Universell utforming

Det er ikke knyttet spesielle bestemmelser til forhold som omhandler universell utforming i planforslaget.

8. KONSEKVENSER AV FORSLAGET

Overordnede planer og mål

Planforslaget er i henhold til tidligere beskrevne overordnede planer og mål. Se kapittel 4.1.

Natur- og ressursgrunnlaget

Planforslaget er ikke ventet å medføre konsekvenser for natur- eller ressursgrunnlag da det ikke eksisterer noe natur- eller ressursgrunnlag innenfor planområdet.

Landskap

Planforslaget er ikke ventet å medføre vesentlige negative konsekvenser for landskapet innenfor planområdet eller i tilgrensende områder. Etablering av nytt kollektivfelt medfører at deler av grøntarealet i tilknytning til Sandaker videregående skole reduseres med opp til 1,5 meter i et belte mot Hans Nielsen Hauges vei på grunn av endret plassering av fortauet. Dette krever felling av ca. 6 eksisterende trær mot skolen. Disse vil erstattes av nye trær. Flytting medfører at regulert trafikkareal benyttes fullt ut, i motsetning til i dagens situasjon. Ny midtdelel/grøntrabatt vil ha en positiv effekt ved at den bryter opp det brede, asfalterte gateløpet.

Verneinteresser

Planforslaget får ikke vesentlige konsekvenser for verneinteresser. Planforslaget vil medføre felling av enkelte trær mot Sandaker skole, men dette vurderes som akseptabelt vurdert opp i mot behovet for økt tilrettelegging for kollektivtrafikkens fremkommelighet. Som avbøtende tiltak vil det plantes erstatningstrær.

Miljøfaglige forhold

Støy

Brekke & Strand Akustikk AS har utarbeidet støyrapport i forbindelse med planarbeidet. Beregninger viser at det vil være små endringer i støynivå for bebyggelse vendt mot Hans Nielsen Hauges gate. Fasader direkte mot Hans Nielsen Hauges gate har alle Lden > 64 dB. Dette gjelder også bebyggelse i vegkryss som grenser mot Hans Nielsen Hauges gate. Støyrapporten viser til at det kan gjennomføres fasadetiltak (utskifting av vinder og ventiler, innglassing av balkonger) på en rekke bygninger langs Hans Nielsen Hauges gate.

For en nærmere beskrivelse av bakgrunn, beregninger og mulige tiltak henvises det til vedlagt støyrapport fra Brekke & Strand Akustikk AS.

Trafikktall

Tiltaket som planforslaget legger til rette for forventes ikke å ha noen umiddelbar innvirkning på trafikktall for planområdets veier. På lengre sikt, og i et større bilde, vil økt tilrettelegging for kollektivtrafikk kunne medføre redusert privat bilbruk og dermed lavere trafikktall.

Skolevei

Gjennomføring av tiltaket som planforslaget legger til rette for medfører ikke endringer i skoleveier utover reduksjon i fortausbredde enkelte steder.

Avkjørsel

Eksisterende avkjørsler til Sandaker videregående skole (gnr./bnr. 224/51), parkeringsplass ved Sandakerveien 66B (gnr./bnr. 224/345, 224/348) og avkjørsler til kvartalet mellom Hans Nielsen Hauges gate og Brettevilles gate (gnr./bnr. 224/68, 170, 174, 187) opprettholdes.

Snøopplag

Tiltaket etableres i en bygate i et tettbebyggt strøk. Det er ikke avsatt noe eget areal til snøopplag.

Risiko- og sårbarhet

Det er gjennomført vurderinger av risiko og sårbarhet med utgangspunkt i temaer i Plan- og bygningsetatens veileder (blankett 05-0511). Se tabell på side 13 og 14.

NATURRISIKO:	KONSEKVENSER:
Skred/ras/ustabil grunn (Snø, is, stein, leire, jord, fjell) Flom i vassdrag Stormflo Vind-/ekstremnedbør	Ikke relevant.
Skog/lyngbrann	Ikke relevant.
Radon	Ikke relevant. Planforslaget medfører ikke inngrep i annet enn jordmasser.
VIRKSOMHETSRIKSIKO:	KONSEKVENSER:
Virksomheter med fare for brann eller eksplosjon	Det vil alltid eksistere en teoretisk risiko for brann eller eksplosjon i forbindelse med for eksempel kollisjoner i veganlegg, men denne risiko er i dette tilfellet ikke større enn ved tilsvarende anlegg og anses for å være akseptabel. Som risikoreducerende tiltak er det relativt lav fartsgrense i området (50 km/t).
Virksomheter med fare for kjemikalieutslipp eller annen akutt forurensing	Ikke relevant.
Transport av farlig gods	Det vil alltid eksistere en teoretisk risiko for hendelser med kjøretøy som transporterer farlig gods i forbindelse med for eksempel kollisjoner i veganlegg, men denne risiko er i dette tilfellet ikke større enn ved tilsvarende anlegg og anses for å være akseptabel.

Informasjons- og kommunikasjonsinstallasjoner	Nei.
---	------

Sosial infrastruktur

Sporvei

Tiltaket som planforslaget legger til rette for vil ikke medføre konsekvenser for sporvei. Eksisterende sporvei-regulering opprettholdes og videreføres.

Buss

Planforslaget legger til rette for etablering av sammenhengende kollektivfelt i begge retninger mellom krysset Treschows gate/Sandakerveien og krysset Hans Nielsen Hauges gate/Borger Withs gate. Eksisterende holdeplass på sydsiden av Hans Nielsen Hauges gate ved kryss med Carl Jeppesens gate beholdes. Det etableres ny holdeplass på nordsiden av Hans Nielsen Hauges gate ved nr. 10B.

Etablering av kollektivfeltet i Hans Nielsen Hauges gate mot nord-vest antas å redusere forsinkelsene for buss i nord-vestgående retning betydelig. Dagens forsinkelse på 26-29 sekunder på de siste 150 meterne inn mot krysset med Sandakerveien bør kunne reduseres til tilnærmet ingen forsinkelse. Dette tiltaket vil også gjøre framtidig ASP i det signalregulerte gangfeltet ved Borger Withs gate mer interessant for bussen, da den vil ha tilnærmet "fri flyt" mot nord-vest etter overgangen. Det forventes at forsinkelsen totalt bør kunne reduseres med inntil 35 sekunder. Et relativt lavt antall høyresvingende biler i kryss med Grefsenveien (ca. 30 i morgen- og ettermiddagsrush) antas ikke å skape problemer for framkommelighet for kollektivtrafikk, selv om de vil dele felt.

Teknisk infrastruktur

Enkelte av dagens løsninger for teknisk infrastruktur som el, vann og avløp er i konflikt med det planlagte tiltaket og må justeres. Justeringer skjer i samråd med eiere av anlegg.

El-anlegg

Lysmaster på vestsiden, mot Sandaker videregående skole, må flyttes til ny bakkant av fortau. Dette krever kun mindre omlegging av kabler til de enkelte master fra eksisterende strømforsyning. Ut over dette vil det kun være aktuelt med nødvendige omlegginger av eksisterende kabler der det for eksempel blir konflikt med nye kantsteinslinjer osv.

Vann- og avløpsanlegg

I forbindelse med at kantsteinslinjene i anlegget vil bli flyttet, vil det være behov for å etablere nye sandfangskummer langs disse. Sandfangskummene vil plasseres slik at de erstatter eksisterende kummer og kobles til eksisterende overvannnett. Anlegget vil ikke føre til at det slippes mer overvann inn på nettet enn det som er tilfellet i dag. På grunn av endrede høyder og nye kantsteinslinjer, vil det bli aktuelt å justere enkelte kummer. Konkrete løsninger må drøftes med og godkjennes av Vann- og avløpsetaten.

Estetikk og byggeskikk

Bebyggelse

I deler av planområdet, i krysset Treschows gate/Sandakerveien (Sandakerveien 64 og 66B), Hans Nielsen Hauges gate/Carl Jeppesens gate (Hans Nielsen Hauges gate 13) og kvartalet mellom Borger Withs gate og Knud Graahs gate er det oppført bebyggelse delvis inne på areal regulert til offentlig trafikkområde. I først- og sistnevnte områder omreguleres deler av offentlig trafikkområde, slik at reguleringsforhold tilsvarende eksisterende forhold. Omreguleringen anses ikke å være konfliktfylt. Ved krysset Hans Nielsen Hauges gate/Carl Jeppesens gate videreføres eksisterende regulering, da omregulering til boligformål vil medføre ikke-tilfredsstillende bredde for fortau. I praksis vil videreføring av eksisterende regulering i sistnevnte tilfelle ikke få konsekvenser for eksisterende bebyggelse, men ved eventuell ny opparbeidelse av bebyggelse skal fortau sikres tilstrekkelig bredde.

Estetikk

Plan- og bygningsetaten

Internpost

Dato: 17.06.2009

Deres ref:
200901793

Vår ref (saksnr):
2009/507

Saksbeh:
Ragnhild Bævre

Arkivkode:
170.7

BYDELENS INNSPILL TIL PLANINITIATIV - HANS NIELSEN HAUGES GATE - KOLLEKTIVFELT

Vi viser til mottatt planinitiativ for kollektivfelt i Hans Nielsen Hauges gate. Dette er en foreløpig administrativ uttalelse fra Bydel Sagene. Saken vil bli lagt fram til orientering for kultur- og nærmiljøkomiteen i første møte etter sommeren. Eventuelle endringer eller merknader fra den politiske behandlingen vil bli ettersendt.

Bydelsadministrasjonen er positiv til etablering av kollektivfelt som vil bedre trafikkavviklingen gjennom Hans Nielsen Hauges gate. Det hadde vært ønskelig at prosjektet tok for seg hele Hans Nielsen Hauges gate og også så på konsekvenser for trafikkavviklingen opp bakken mot Sinsenkrysset. Her er det problemer i forhold til utkjøring fra Stasjonsbyen og Sinsen panorama. For øvrig har Bydel Sagene følgende merknader:

- Trafikksikkerhet for barnehager, skole og skolevei må sikres. Det påpekes at Sandaker skole vil ombygges fra videregående skole til barne- og ungdomsskole samt barnehage med ferdigstillelse i 2012. Dette må i hensyn tas i trafikksikringstiltak.
- Det ønskes foretatt trafikktegnering av både bil- og sykkeltrafikk langs hele Hans Nielsen Hauges gate for bl.a. nærmere å kunne vurdere behov for eget sykkelfelt. Sykkeltrafikk bør skilles fra andre myke trafikkanter da strekningen vil bli skolevei for mindre barn etter ombyggingen av Sandaker. Tegnering av biler er ønskelig for å vurdere det generelle trafikkbildet mht utkjøringene fra utbyggingene i Stasjonsbyen, Sinsen panorama, Lillo og Idun fabrikker.
- Det bør etableres midtdeler i signalanlegget ved Sandaker skole.
- Reduseringen av fortausbredden anses akseptabel i forhold til gevinsten prosjektet gir for øvrig trafikkavvikling.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Ragnhild Bævre
Bydelsplanlegger

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Bydel Sagene

Besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

føre til noen forbedring for kollektivtrafikken. Tvert imot vil en reduksjon av kapasiteten her bare forplante seg nedover i Grefsenveien og gjøre rusjtidskøen enda lengre. På det verste vil den kunne strekke seg helt ned til lyskrysset ved Nordpolen og slik medføre utviklingsvanskeligheter i dette krysset. Det unngås i dag i og med at køen i Grefsenveien mot Storokrysset sjelden strekker seg nedenfor Amtmann Meinichs gate og nesten ikke nedenfor Brettevilles gate. Følgen av lengre kø nedenfor Birch-Reichenwalds gate forverrer fremkomligheten for sporvogn og buss på vei opp mot Storokrysset i og med disse på denne strekningen går i blandet trafikk og ikke kan unnsnippe køen. Oppsummert betyr det foreslåtte tiltaket forverret trafikkavvikling for samtlige sporvogner og kjøretøyer i Grefsenveien opp til Storokrysset. Derfor må det avvises. Det gjør en allerede vanskelig rusjtidstrafikkavvikling bare enda verre.

Planinitiativ – Hans Nielsen Hauges gate – Kollektivfelt

Ragnhild Bævre viste til skriv vedrørende bydelens innspill til planinitiativ – Hans Nielsen Hauges gate – Kollektivfelt. Det vurderes to alternativer. Det ene alternativet innebærer etablering av et kollektivfelt som også vil fungere som et sykkelfelt. Det andre alternativet innebærer både sykkelfelt og kollektivfelt. Bævre viste videre til at Bydelen ønsker at det etableres sykkelfelt begge retninger.

Lars Olav Fosse (V) hadde forslag til et nytt strekpunkt til bydelens innspill til Plan- og bygningsetaten vedrørende Kollektivfelt i Hans Nilsen Hauges gate:

”Bydel Sagene ønsker å få vurdert konsekvensene for de tilstøtende veier.”

Krysset Uelandsgate – Waldemar Thranesgate, forslag til mindre vesentlig reguleringsendring – Innspill fra Bydel Sagene

Ragnhild Bævre redegjorde for saken.

Uttalelse til Planforslag – Ring 2, Blindernveien – Vøgtsgate

Ragnhild Bævre redegjorde for saken. Hun viste til at bydelen er positiv til at det vil etableres et kollektivfelt som føres inn i rundkjøringen. I tillegg legges det opp til kryssninger for gangtrafikken samt at sykkelfeltet opprettholdes i Uelandsgate.

Hans Otto Watne (FRP) stilte seg negativt til at det er planlagt etablert en rundkjøring for å løse problemet med trafikksikkerheten i krysset.

Innspill til planinitiativ – Mølleparken

Jørgen Foss (AP) ba Ragnhild Bævre redegjøre for hvordan ny bro som er tenkt etablert i parken.

Bævre svarte at det er planlagt etablert en gangbru. Hun viste videre til at det per i dag er godt med kryssninger over elva og at bydelen ikke helt ser behovet for en ny gangbru.